

UNIVET

AZ ÁLLATORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

II. évfolyam, 1. (5.) szám 2018. március

Lapunk tartalmából

Bűvös gömb 3
Az Állatorvostudományi Egyetem
Rektori Hivatalából jelentjük 4

Doktorrá avatási ünnepség
– Az együttműködés ereje 5
Akadémiai Beszámolók
üléssorozat 9

Dr. Mándoki Míra, a Patológiai Tan-
szék vezetője: – A katedrán találok
meg a világot jelentő deszkát 11

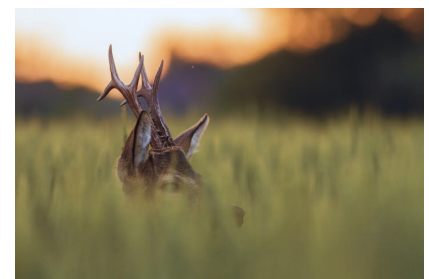
"Előfordult, hogy Barcikáról Pestre
bringáztam" – Beszélgetés dr. Karan-
csi Zita doktorandusszal 14

100 éve hunyt el Tangl Ferenc 9
Dr. Mészáros János (1927-2018) 17
Az agrárvilág elismerései 17
Az anatómiától a pedagógiáig 18

Dallos Gyula: "Annyit tudunk
elérni, amennyi a fejünkben van" 20
Méhészeti és Méhegészségügyi
Konferencia
– Háziasított robotosaink 22

Megnyitotta kapuit
a Marek József Szakkollégium 24

Átadták a felújított
Nemzeti Lovardát 25
A keresőben: Jakab Flóra 26
Jól akarsz keresni?
Tanulj külföldön ösztöndíjjal! 27
Vászon – Szólíts a neveden 27
Angol nyelvű összefoglaló 28

UNIVET Az Állatorvostudományi Egyetem lapja. Főszerkesztő: Balázs Gusztáv. Kiadja az Állatorvostudományi Egyetem. Felelős kiadó: Dr. Sótónyi Péter rektor. Nyomta: Pauker Holding Kft. Nyomdai megrendelés száma: 81.230. A szerkesztőség postacíme: 1400 Budapest, Pf. 2. Telefon: (1) 478-4100, e-mail: webmaster@univet.hu

Bűvös gömb

Sokféle válasz adható arra a kérdésre, hogy mit is jelent az egyetem. Át nem vállalva a feladatot az etimológusoktól, úgy érzem, hogy ebben a kifejezésben benne van az egy és a *mind* fogalma is. Az egyetem egybe fogja a mindenséget – az ismeretek teljességét –, mint ahogyan a mindenség is egynek értelmezhető világegyetemként.

Az egyetem a középkorban a tudományok összességét tanította, napjainkban bizonyos tudományok vagy tudományágak tanításával és kutatómunkával foglalkozó intézményként határozzák meg. A Magyar Nyelv Értelmező Szótára szerint jelenti magát a tanulmányokat, e tanulmányok épületét, a tanítók és tanulók összességét. Vörösmarty Mihály és Vajda János a világmindenség szinonimájaként használta versében. Az én szemléletemben az egyetem sokkal inkább hasonlít egy nagyon összetett bűvös gömbhöz, mint Rubik Ernő bűvös kockájához. Az egyetemnek nincs széle, sarka, gömbszeletekből áll össze.

Lapunk második évfolyamának első száma mintegy metszetét adja az állatorvostudomány István utcai galaxisának.

A XIX. század szemléletét tükrözve az egyes tudományterületek önálló, de legalábbis külön bejáratú épületekben kaptak helyet a campus építésszekor. Azt viszont még e sorok írója, mint laikus egyetemi polgár is tudja, hogy a tudományterületek összefüggnek, hatnak egymásra és az élet interdiszciplináris.

Ezt a valóságot tükrözi a portré rovatban közölt beszélgetésünk *dr. Karancsi Zita* doktorandusszal. Ő ugyanis azt mondja, hogy „akárhová kerül az ember az állatorvoslás területén, mindenhol találkozok gyógyszerrel, akár az élelmiszerhigiéniában, akár a kis- és nagyállat-gyógyászatban, az igazgatásban”.

A *dr. Mándoki Mírával* készült interjúnkban a Patológiai Tanszék vezetője arra hívja fel a figyelmünket, hogy „a helyes interkulturális kommunikáció alapvető követelmény nálunk, hiszen 39 országból fogadunk

hallgatókat.” Ezért is fontos a tanárok továbbképzése.

Lapunkban elsőként számolunk be arról, hogy megnyitotta kapuit a Marek József Szakkollégium. Az ide felvételt nyelő diákok érdeklődési körüknek megfelelően tanulóműhelyeket-csoportokat alkothatnak, ezen belül a graduális képzést kiegészítő kurzusokon vehetnek részt, kiemelt hangsúlyt fektetve a gyakorlati tudás elsajátítására. Nem is köszönhetnék méltóbban a hallgatók a névadó tudós születésének 150. évfordulóját, amit március 18-án ünneplünk!

A következő oldalakon az István utcai bűvös gömb további szeleteit is bemutatjuk. Amire még szeretnék rámutatni, az az állatorvosi kar részéről az egyetem iránt megnyilvánuló bizalom. Ezt *dr. Gönczi Gábor*, a Magyar Állatorvosi Kamara elnöke tolmácsolta a diplomaátadó ünnepségen, amikor köszönetet mondott a tanári karnak az új állatorvos generáció felneveléséért.

Balázs Gusztáv

Az Állatorvostudományi Egyetem Rektori Hivatalából jelentjük

Személyügyi döntések

A decemberi szenátusi ülésen támogatta a testület *dr. Mándoki Míra* patológiai tanszékvezetői valamint *dr. Fodor Kinga* és *dr. Máthé Ákos* docensi pályázatát. Kinevezésükre 2018. január 1-jétől került sor. Tudományos munkatársi kinevezést kapott *dr. Darnay Lívía*, tudományos segédmunkatársi kinevezést *dr. Balogh Márton*, *dr. Falus Fruzsina* és *dr. Zólyomi Dorottya*.

A februári szenátusi ülésen került sor a szokásos személyügyi terv és kitüntetési javaslatok megtárgyalására. A személyügyi terv az idén lejárt tanszékvezetői pozíciókra kiírandó pályázatok mellett az egyetemi oktatók, kutatók, tanárok alkalmazása, illetve a már kinevezett oktatók előléptetése érdekében minden akadémiai évben kétszer készül – szeptemberben, illetve februárban. A tanszéki tanácsok felterjesztései alapján döntött a testület a tanszékvezetői pályázatok, illetve az oktató-kutatói álláshelyek pályázatainak kiírásáról, illetve az intézményi kitüntetések odaítéléséről és az állami elismerésekre való felterjesztésekről.

Új szabályzatok és módosítások

A Szenátus számos szabályzat módosításáról, illetve elfogadásáról is döntött. Módosításra került a Hallgatói Juttatások és Térítések Szabályzata, a Szervezeti és Működési Rend, a Pályázatkezelési Szabályzat, a Tudományos Kutatási Bizottság ügyrendje és a Küldetésnyilatkozat és minőségpolitika. Elfogadta a testület

az Információátadási szabályzatot, az Arculati Kézikönyvet, az Etikai Kódexet és az Esélyegyenlőségi Tervet.

Az Információátadási szabályzat elfogadásának indoka, hogy a felsőoktatási intézmények együttműködésre kijelölt közfeladatot ellátó szervezetek minősülnek és 2018. január 1-től kötelesek az E-ügyintézési törvény szerinti informatikai együttműködésre.

Szakkollégium

Fontos döntés született annak érdekében, hogy az Egyetemen szakkollégium jöhessen létre. Az Oktatási Hivatallal és a Szakkollégiumi Mozgalommal folytatott egyeztetések eredményeként, 2017. december 6-án megalakult az Állatorvostudományi Egyetem Marek József Szakkollégium.

A megalapított szakkollégium azonnal, hogy Egyetemünk hallgatóinak igényei szerint jött létre, a Szakkollégiumi Charta elveinek megfelel, és jól illeszkedik egyetemünk tehetséggondozási rendszerébe.

Arculati Kézikönyv

Időszerű volt egy korszerű, egyetemi igényeket kielégítő, egységes arculat kialakítása. Ennek érdekében született meg az Arculati Kézikönyv. Az arculattervezésnél alapvető elvárás volt, hogy megfeleljen az egyetem 230 éves múltjának, hangsúlyos elem legyen a hagyománytisztelő és a diploma értéke, azonban meg kell felelnie a 21. századi irányzatoknak, felhasználási módoknak. Vonzónak kell lennie a 16-18 éves korosztály

számára, ugyanakkor az arculattal azonosulnia kell a már praktizáló állatorvosoknak, oktatóknak, professzoroknak. Megújult a logó is, ennek eredményeképp a könyv megváltozott, hiszen a kinyitott könyv az olvasó szemszögéből perspektivikusan nem felfelé szélesedő rombusz formájú, ahogyan a régi logón volt. Ugyancsak változott a pálcá és a kígyó is, utóbbi vonalvezetésében a törések nagyon szembetűnők voltak.

A kézikönyv az alapvető arculati szabályokat tartalmazza. A felhasználható illusztrációk száma (például a biológusok részére) bővülni fog. Ezek, valamint a sablondokumentumok az Intraneten érhetők el.

Etikai Kódex

Ugyancsak szükséges volt a korábbi gyakorlathoz hasonlóan az Etikai Kódex elkészítése. Az etikai normák célja az Egyetemen belül és az Egyetem képviselőiben a partnerek iránt megjelenő bizalom, megbízhatóság, hitelesség, tisztesség, tárgyilagosság és pártatlanság megteremtése, az Egyetem működése során kialakult szervezeti értékrend és a munkakultúra megőrzése, az egyetemi polgárok egységes magatartásának támogatása, a kialakult pozitív kép, összetartozás, az egymás iránti felelősség, a biztonságerzet erősítése.

A Kódex melléklete tartalmazza a megfélemlítéssel, bántalmazással és zaklatással kapcsolatos esetekben javasolt irányelveket.

A tavaszi időszak egyik jelentős feladatául kerül sor az ISO 9001:2015 minőségügyi rendszer auditjára, illetve azt megelőzően az auditra való felkészülésre.

Doktorrá avatási ünnepség

Az együttműködés ereje

Az Állatorvostudományi Egyetem február 23-i doktorrá avatási ünnepségén 198 doktorjelölt, 110 magyar és 88 angol nyelvű állatorvos hallgató tett esküt. Az eseményen számos díjat, kitüntetést, elismerést adott át dr. Sótónyi Péter rektor. Az egyetem díszpolgára lett Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, Életfa Díjban részesült dr. Lami Gyula és dr. Fehér Dezső, Rector Emeritus elismerő címet ítélte a Szenátus dr. Frenyó V. László professzornak és dr. Solti László akadémikusnak.

Az ünnepség dr. Sótónyi Péter beszédével kezdődött.

– Életük egyik sorsfordító nagy napján osztozunk ünnepi érzéseikben – mondta bevezetőjében az egyetem rektora. – Amikor esküjük után befogadjuk Önöket állatorvosi karunkba, mint kollégáinkat, akkor legyen első gondolatuk a köszönet

emelkedik, hogy tíz évvel Marek József Magyar Örökség díját követően a 230 éves állatorvosképzés ugyancsak Magyar Örökség díjban részesült.

– Aki hozzánk látogat, azt mélyen megérintik a parkunkban látható elődök szobrai. Az ő személyiségükre és személyes teljesítményeikre, mint

jelképes cölöpökre épülnek mai cselekedeteink, de ez nem gátol bennünket abban, hogy elfogadjuk a kor kihívásait. Óriási az igény nagy tudású, az egész vertikumot ismerő szakemberekre, különösen azokban az ártermelő gazdaságokban, ahol rendkívül intenzív és modern állattenyésztés

mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy állatorvossá válhassanak, szüleiknek, családjuknak, barátainak, támogatóiknak, évfolyamtársaiknak és végül, de nem utolsó sorban tanáraiknak.

A mai doktorrá avató ünnepségünkön 110 magyar és 88 angol nyelvű tanult állatorvos hallgatónak adunk át diplomát. Az állatorvosi diploma hagyományosan magas színvonalat képvisel, jó hírét az idegen nyelvű képzésben végzett állatorvosok is öregbítik szerte a világban.

Az intézmény vezetője a továbbiakban elmondta, számos sikert könyvelhetett el az egyetem az elmúlt esztendőben. Ezek sorából is ki-

folyik. Az állatorvos az a szakember, aki az állati test felépítésétől és működésétől a mikrobiológián keresztül, a betegségeken át az élelmiszerbiztonságig az egész termelési folyamatot átlátja.

Amikor a magyar egyetemek óriási erőfeszítéseket tesznek azért, hogy felküzdjék magukat a világ élvonalába, kétlépcsős akkreditációnk által Alma Materünk már ma is az európai elit körhöz tartozik. Célul tűztük ki az amerikai akkreditációt, aminek a teljesítéséhez különösen fontos, hogy diplomát szerző hallgatóink rendelkezzenek azokkal a kompetenciákkal, amik az állatorvosi tevékenységhez szükségesek. Oktatá-

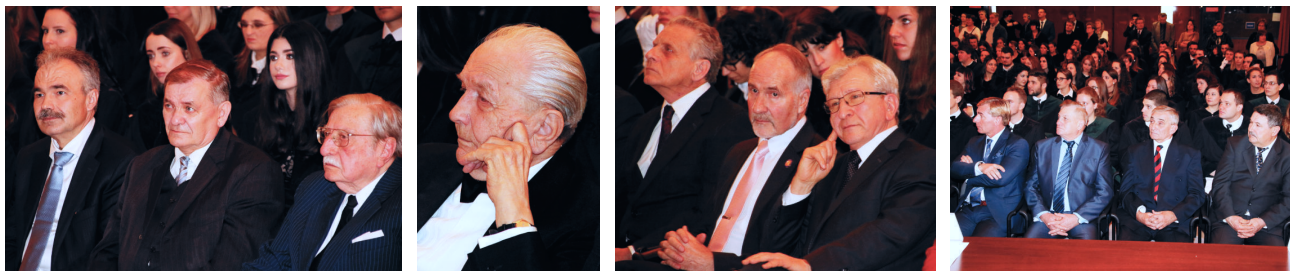
sunk eredményességét mutatja, hogy hallgatóink közül ketten is sikeresen teljesítették az Észak-Amerikai Állatorvosi Engedélyi vizsgát, amihez szívóbbul gratulálunk!

Az oktatás és kutatás nemzetközi színvonalának fenntartására számos önerőből végrehajtott nagyberuházást valósítottunk meg. Bízunk abban, hogy a jövőben campusunk még látványosabb fejlődésen mehet keresztül. Európa legmodernebb kí-

sérleti állatházát szeretnénk felépíteni, továbbá egy nagy aulát és a parkolási gondjainkon enyhítő mélygarázst. A beruházás keretében kívánunk kialakítani egy tornacsarnokot is, valamint több kisebb, sportolásra alkalmas helyiséget. Végül a nagyszámú idegennyelvű hallgatószám számára megfelelő kollégiumot is építenénk. A komplexum tetejére egy növénykert kerül, ahol be tudjuk mutatni a gyógy-, és a mérgező növényeket.

A záróvizsgát tett hallgatókról dr. Sótónyi Péter elmondta, egytől-egyig

Képeinken a kitüntetettek közül balról jobbra dr. Nagy István, Lezsák Sándor, dr. Lami Gyula, dr. Fehér Dezső, dr. Zöldág László, dr. Solti László, dr. Fernyó V. László, Lázár Vilmos, Szegedi Gábor, Széplaki Pál és Tuska Pál

kiválóan felkészültek, előadásaik színvonalasak, rendezettek, vita- és válaszkészségük mintaszerű volt.

– Önök, kedves avatandó kollégák, egytől egyig figyelemre méltó egyéni teljesítményt tettek le az asztalra az elmúlt évek során – állapította meg a rektor. – Mindegyikük személy szerint keményen megküzdött azért, hogy ma átvehesse diplomáját, mégsem az egyéni teljesítményekre szeretném a mai napon a hangsúlyt fektetni, hanem az együttműködés, az együtt gondolkodás erejére. Csak egy közösségben megerősödött ember képes igazán nagy eredmények elérésére. A világ talán valaha élt leg-sikeresebb kosárlabdázója, *Michael Jordan* egyszer találóan úgy fogalmazott: „a tehetség nyeri a meccset, de a csapatmunka és az értelem nyeri a bajnokságot”. Pontosan ez az életbölcesség az, amelyet a mai napon útravalóul szánok Önöknek.

Március 18-án ünnepeljük az állatorvoslás egyik legnagyobb alakja, *Marek József* születésének százötvenedik évfordulóját. Amikor megillető elismeréssel adózunk életművének, lenyűgöző eredményeinek, egyik kulcsát a *Hutyra Ferenc*cel folytatott gyümölcsöző munkában találjuk. Olyan eredményeket értek el, amelyekre külön-külön nem lett volna lehetőségük.

Dr. Sótorny Péter az idegen nyelvű képzésben részt vett hallgatókhoz szólva megállapította, hogy komoly és felelősségteljes missziót töltenek be, mivel az egyetemen folyó oktatás színvonalát tudásuk alapján fogják megítélni hazájukban.

– Önöknek külön is szeretnék gratulálni doktorrá avatásuk alkalmából, mivel végtelen elismeréssel voltam erőfeszítéseiket nézve. Az érdeklődés és a szakma iránti elkötelezettség legmeggyőzőbb jelének tartom, hogy idegen országban, amelynek a nyelvét, szokásait nem ismerték, egyedül, egyedül, rokon segítség nélkül egy ilyen nehéz szak tanulásába fogtak. Jelenlétük tette többnyelvű közzé egyetemünket, ahol igazi nemzetközi környezetben kultúrákat lehet megismerni és életre szóló barátságokat lehet kötni. Kérem, tartsák meg jó emlékeikben Alma Materünket és Hazánkat, a nekünk oly drága Magyarországot. Munkájukkal legyenek nagyköveteink a világban!

Befejezésül az egész évfolyamnak köszönetet mondott azért, hogy oktathatta, hiszen az Anatómia előadások zömét még ő tartotta azoknak a hallgatóknak, akik végig izgultak vele élete egyik legnehezebb szakaszát, s akik első éves korukban ott voltak mellette, támogatták dékáni tevékenysége első lépéseinél, majd együtt lépték át egy új korszak küszöbét.

– Kívánom, hogy lelki békében, hasznosan és nagy megbecsülésben töltsék be hivatásukat! Legyenek felvértezve a belső meggyőződésen alapuló morális tisztasággal és szilárdsággal, mely sarokköve az áldozatos, szolgálatot teljesítő állatorvosi ténykedésnek.

*

A Szenátus az Állatorvostudományi Egyetem Életfa Díj kitüntetését ado-

mányozta dr. Lami Gyula és dr. Fehér Dezső professzor uraknak több évtizedes kimagasló oktató és kutatómunkájuk, továbbá szakmai közéleti tevékenységük elismeréseként.

Dr. Lami Gyula 1945-ben szerzett állatorvosi diplomát. 1946-tól 1991-ig volt az Állatorvostudományi Egyetem oktatója. Kimagasló érdemei voltak az állatorvosképzés gyakorlatorientált korszerűsítésében, az intenzív nagyüzemi állattartás igényeinek megfelelő állatorvosi továbbképzés megerősítésében. Az általa kialakított képzési rendszert több más országban is sikerrel átvették. Oktatási szervezői tevékenységét az agrártárca szakoktatási főigazgatósága is igénybe vette. Tudományos tevékenysége során több mint 180 magas színvonalú publikációt jegyzett. Az igazságügyi állatorvostan oktatójaként és saját személye példamutatásával is a hallgatókat jogtisztelre, humánus és etikus magatartásra nevelte.

Dr. Fehér Dezső 1945-ben szerzett állatorvosi diplomát. A Sebészeti Tanszéken tanársegéd, majd adjunktus lett. A sebészet mellett az örökléstannal is foglalkozott. 1972-től előadóként, majd címzetes egyetemi tanárként működött. A Földművelésügyi Minisztérium lótenyésztési osztályán dolgozott, majd húsz éven át Magyar Lóverseny Vállalat igazgatója lett. A hazai lótenyésztés és a lóversenyzés felépítésében, fellendítésében elvülhetetlen érdemei vannak. A kandidátusi fokozatot 1987-ben szerezte meg. Jeles lovas szakíróként 14 könyv, könyvrészlet és több

mint 300 cikk szerzője. Életpályáját a múlt iránti tisztelet, a fáradhatatlan alkotó munka, a közjó, a szakma önzetlen szolgálata jellemzi.

Az Állatorvostudományi Egyetem Díszpolgára címet a Szenátus az egyetem érdekében végzett elkötelezett tevékenységéért **Lezsák Sándornak**, a Magyar Országgyűlés alelnökének adományozta.

– „Nagy érdeme van annak, aki elől megyen, ki megtöri a' jeget”. Gróf Széchenyi István „Lovakról” című könyvében írt sorok a mai Magyarországon leginkább Lezsák Sándor elnök úrra érvényesek, ő olyan példakép, aki mind emberségében, mind magyarságában valamennyiünknek utat mutat, laudálta dr. Sótornyai Péter rektor. Büszke vagyok, hogy együtt dolgozhatok vele a Nemzeti Lovas Programban, amely az ő új távlatokat nyitó kezdeményezése alapján jött létre. Annyi más mellett, életre hívója a Parlamenti Lovas Klubnak, és indítványozója a Hungarikumok, köztük a védett történelmi lófajtáink védelmét szolgáló országgyűlési határozatnak. Lezsák Sándor – magyar költő, tanár és politikus – közéleti és irodalmi munkásságát, egész életét az iskolateremtés, a nevelő műhelyek fejlesztése hatja át, így féltő figyelmével segítette a Magyar Örökség díjas 230 éves magyar állatorvosképzés Alma Materének, az Állatorvostudományi Egyetemnek önállóvá válását is.

Az Állatorvostudományi Egyetem az egyetemet irányító volt rektorok megbecsülésére Rector Emeritus elismerő címet alapított. Ebben az évben a Szenátus **dr. Frenyó V. László professzornak és dr. Solti László akadémikusnak ítélte a kitüntetést.**

Dr. Frenyó V. László 1978-ban szerzett állatorvosi diplomát. Kezdetől fogva az egyetem Élettani és Biokémiai Tanszékének munkatársa. 1990 és 1997 között az Állatorvostudományi Egyetem rektora. A VET-NEST nevű hálózat alapítójaként és az EAEVE főtítkáráként segítette a kelet-európai állatorvosképzés har-

monizációját és EU követelményekhez való csatlakozását. Kimunkálta a forrásokat az üllői nagyállat klinika megépítéséhez. Két ízben volt a Magyar Rektori Konferencia elnöke, majd a Felsőoktatási és Tudományos Tanács elnökévé választották. Számos hazai felsőoktatási testület valamint az UNESCO tanácsadójaként segítette a régió felsőoktatásának reformját. Az oktató-kutató munkában elért példaértékű eredményei mellett a magyar felsőoktatás megújulásáért végzett kivételesen magas színvonalú, nemzetközileg is elismert alkotómunkájával járult hozzá az Állatorvostudományi Egyetem hírnevének öregbítéséhez.

Dr. Solti László 1971-ben szerzett állatorvosi diplomát. 1972-től az egyetem Szülészeti Tanszékének munkatársa, professzora, jelenleg emeritusa. 1997 és 2000 között az Állatorvostudományi Egyetem rektora. A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, több külföldi tudományos akadémia külső tagja. A Bécsi Állatorvostudományi Egyetem rektorhelyettese volt, majd két cikluson keresztül töltötte be a rektori tisztséget a Szent István Egyetemen. Számos hazai és külföldi tudományos testület tagja, rangos kitüntetések birtokosa. Nemzetközi szinten elismert, kiemelkedő oktató-kutató munkája mellett nagymértékben hozzájárult az egyetem kimagasló tudományos színvonalának eléréséhez.

A Szenátus professor emeritus kitüntetésben részesítette **dr. Zöldág László professzort.**

Dr. Zöldág László 1971-ben kapta meg állatorvosi oklevelét; egyetemi éve alatt a bécsi Tierärztliche Hochschule ösztöndíjas hallgatója volt. Pályáját a MTA Állatorvostudományi Kutatóintézetében kezdte, 1973-tól az Állatorvostudományi Egyetem Szülészeti és Szaporodásbiológiai Tanszékére került, ahol az egyetemi tanári fokozatig előrelépve, 1991-1995 között a tanszék vezetője volt. Áthelyezéssel 1997-2012-ig, nyugdíjazásáig az állattenyésztési és

genetikai osztály vezetője. Kandidátusi disszertációját 1985-ben, MTA doktori értekezését 2005-ben szaporodásbiológiai és genetikai alapok tárgykörében írta. Három nyelven megtartott egyetemi oktatásával, klinikai genetikai és szaporodásbiológiai témakörű előadásaival, a szakállatorvos-, a PhD képzés és más továbbképző tanfolyamok rendszeres oktatója, több szak- és tankönyv szerzője és szerkesztője.

A Szenátus címzetes egyetemi tanári címet adományozott **dr. Nagy István miniszterhelyettesnek**, az egyetem vendégelőadójának eddigi közéleti és oktatói pályafutása, az Alma Matert támogató tevékenysége elismeréseként.

Dr. Nagy István agrármérnök, mérnök-tanár az államtitkári, képviselői és korábban polgármesteri közéleti feladatai mellett mindig szerepet vállalt a hazai köz- és felsőoktatásban is. Tudományos fokozatát a méhészeti termelés technológiai, gazdasági, társadalmi összefüggéseinek vizsgálata témakörében szerezte. A Pannon Agrártudományi Egyetemen, később a Nyugat-magyarországi Egyetemen – az egyetemi ranglétrát végigjárva – tanársegédként, adjunktusként, végül docensként látott el az állattenyésztés és a méhészet témaköreiben oktatói feladatokat. Az Állatorvostudományi Egyetemen a méhészeti, méhegészségügyi tárgyak oktatásában, a méhegészségügyi szakállatorvosképzésben működik közre oktatóként.

A Szenátus címzetes egyetemi docensi címet adományozott **dr. Oravec Mártonnak** a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal elnökének az állatorvosi szakigazgatási pályafutása, valamint az állatorvosképzésben, különösen a gyakorlati képzésben játszott kiemelkedő munkája elismeréseként.

Dr. Oravec Márton az Állatorvostudományi Egyetemen végzett, később élelmiszerbiztonsági szakmérnöki diplomát szerzett. A Békés Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-

– A végzett hallgatók nevében elhangzott búcsúbeszédük arról győzték meg, hogy csodálatos éveket töltöttek el az egyetemen – mondta köszöntőjében *Jakab István*, az Országgyűlés alelnöke, majd hozzátette: –

Hatalmas feladatok előtt állnak, a globális világban emberek élethelyzetét meghatározó döntések lesznek az Önök kezében. Az életünk függ a munkájuktól. Legyenek annyira öntudatosak, mint most, legyenek sikeresek és akár magyar, akár külföldi állatorvos doktorokként híven szolgálják nemzetüket. Utóbbiakról szólva említette, külföldi tárgyalásain gyakran hallja partnereitől, hogy hazánkban diplomáztak.

– A mai nap kulcsszavai az Önök számára a hála, az öröm, a köszönet és a büszkeség. Legyenek büszkéek arra, hogy célba jutottak, életük legnagyobb eddigi teljesítményét érték el – szölte a végzetekhez *dr. Gönczi Gábor*, a Magyar Állatorvosi Kamara elnöke. – Önök egy hivatásrendi közösség tagjai lettek, gyarapítsák a kiváló magyar értelmiségiek táborát is, s ne azt keressék, ami szétválaszt, hanem azt, ami összeköt. A külföldi diákok szívének egy része magyar lett. Kívánom, hogy legyenek boldogok hazájukban! Végül – mint ahogy a korábbi években tettem – most is köszönöm a tanári karnak az új állatorvos generáció felnevelését.

ellenőrző Állomáson kezdte pályáját, amit a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalban folytatott. 2011-től országos főállatorvos-helyettes, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal elnöke. A „Méhészet és méh-egészségügy” tantárgy meghívott előadója az Állatorvostudományi Egyetemen. Az egyetemi hallgatók gyakorlati képzésére kiemelt figyelmet fordít, melynek elismeréseként 2015-ben az Állatorvostudományi Egyetemtől megkapta a „Gyakorlati képzés mesteroktatója” címet.

Az Állatorvostudományi Egyetem lovasstanári kitüntető címét kapta *Dallos Gyula*, Magyarország örökös díjlovas bajnoka, lovas szakíró, mesteredző, *Kassai Lajos*, a modernkori magyar lovasíjászat megteremtője, legnemesebb történelmi hagyományaink felelevenítője és őrzője, *Lázár Vilmos*, a Magyar Lovassport Szövetség elnöke, tizenkétszeres fogathajtó világbajnok, *Lázár Zoltán*, a modern ördöglovas, kilencszeres fogathajtó világbajnok, *Szegedi Gábor* fogathajtó világbajnok, a „puszta-tízes” megalkotója, *Széplaki Pál* díjugrató bajnok, olimpikon mesteredző és *Tuska Pál* military bajnok, olimpikon, szakedző.

A Magyar Állatorvosi Kamara tiszteletbeli kamarai tagjává választotta *dr. Sótonyi Pétert*. Az erről szóló iga-

zolást a Magyar Állatorvosi Kamara elnöke, *dr. Gönczi Gábor*, a Pannon Kamara elnöke, *dr. Szines András*, továbbá a Pannon Kamara titkára, *dr. Koósz Attila* adta át.

A doktorrá avatás előtt *Harmat Levente* a magyar állatorvos-doktori eskü szövegét, az angol nyelvű képzésben végzett hallgatók esküjének szövegét pedig *Lean Melanie Sarah* olvasta fel. (Képeinken diplomájukat veszik át.)

A végzett magyar hallgatók nevében *dr. Kolimár László* állatorvos, az angol nyelvű hallgatók nevében pedig *dr. Garðarsdóttir Sandra Dögg* mondott köszöntőt.

Az ünnepség a **Pro Universitate Arany Érem** átadásával folytatódott. *Dr. Hornung Erzsébet* professzor asszony több évtizedes oktatói, kutatói tevékenységét, a biológia képzés érdekében végzett áldozatos munkáját ismerték el a kitüntetéssel. *Horváthné Csapó Tímea* tanulmányi osztályvezető asszony az Állatorvostudományi Egyetem és különösen a hallgatók érdekében végzett kimagasló, elkötelezett és áldozatos munkájáért részesült a kitüntetésben.

A Szenátus **Pro Universitate Juventutis** érmet adományozott *dr. Fodor Istvánnak* a doktorandusz hallgatói önkormányzat megszervezésében végzett kimagasló munkájáért, főmunkatársi címet adományozott *Kováts Adriennek* magas színvonalú, kiemelkedő munkájaelismeréseként.

Rektori kitüntetésben részesült magas színvonalú munkája elismeréseként *dr. Farkas Orsolya*, *dr. Müller Linda*, *Pásztiné dr. Gere Erzsébet*, *Balázs Istvánné*, *dr. Aradi Zsófia*, *Kovács Tibor*, *Vonáné Nagy Alice*, *Zakar Gyöngyi* és *Zolnai Beáta*.

Az ünnepségen *Bánk áriáját Vadkerti Imre* Külhoni Magyarságért díjas, felvidéki művész énekelte. A „Syrinx Állatorvosi Kamarakórus” előadásában *Bárdos Lajos*: Szeged felől című műve hangzott el, vezényelt: *Tapodi Attila*.

A 44. alkalommal rendezték az egyetemen

Akadémiai beszámolók ülésorozat

A Magyar Tudományos Akadémia Állatorvos-tudományi Bizottsága és az Állatorvostudományi Egyetem Állatorvostudományi Doktori Iskolája január 22-25. között tartotta meg a legújabb kutatási eredmények bemutatására szolgáló Akadémiai Beszámolók ülésorozatot, amelyre idén 44. alkalommal került sor az Állatorvostudományi Egyetemen.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően a beszámolókon PhD hallgatók és a kiemelkedő munkát végző TDK hallgatók szereplését külön is szorgalmazták, hiszen a rendezvény jó alkalmat nyújtott a különböző tudományos-szakmai műhelyeket és korosztályokat képviselő, egymás munkája iránt érdeklődő szakemberek találkozására.

Az előadások összefoglalóit – szekciófüzetekbe csoportosítva – elektronikus úton adták közre. A beszámoló füzetek anyaga az MTA ATK Állatorvos-tudományi Intézet honlapján (http://aoti.agrar.mta.hu/mta_beszamolok) megtalálható.

A szervezők – és képviselőinkben dr. Gálfi Péter, az MTA ÁTB elnöke, dr. Sótornyai Péter rektor, TDK elnök, dr. Vörös Károly, az ÁODI elnöke és dr. Magyar Tibor, az MTA ÁTB titkára – az előző évek gyakorlatának megfelelően, nem az előadások számára, hanem azok szakmai-tudományos értékére helyezték a súlyt. A résztvevőket, különösen a bizottsági tagokat és az üléselemlőket arra kérték, hogy kérdéseikkel, megjegyzéseikkel, javaslatokkal, segítsék az előadottak

részletesebb megismerését, értékelését és a beszámoló szakmai műhelyek további munkáját, hiszen a tudományos előrehaladást a fiatalok tudományos fórumokhoz való szoktatását a vita éppúgy szolgálja, mint maga az előadás.

Az ülésorozatok szekciói a következők voltak:

- *Élettan és biokémia, Patológia, Gyógyszer-tan és toxikológia, Morfológia*
- *Élelmiszerhigiénia, Állategészség-ügyi Igazgatás*
- *Bakteriológia, Viroológia, Immunológia*
- *Állathigiénia, Állattenyésztés, Genetika, Takarmányozás-tan*
- *Parazitológia, Állattan, Halkórtan*
- *Klinikumok*

100 éve hunyt el Tangl Ferenc

Az Akadémiai Beszámolók *Élettan és biokémia, Patológia, Gyógyszer-tan és toxikológia, Morfológia szekciójának kezdetén dr. Sótornyai Péter rektor emlékezett a 100 éve elhunyt Tangl Ferencre.*

Tangl Ferenc 1866. január 26-án született Pesten, iparos család gyermekeként. Már hallgató korában kitűnt képességeivel, tudomány iránti érdeklődésével. 1886-ban első tudományos dolgozatával, amelyet a periférikus idegek regenerációjáról írt, élettani pályadíjat, majd ugyanebben az évben a legjobb kórboncolási jegyzőkönyv megírásával is pályadíjat nyert. 1888-ban szerzett orvosi oklevelet a Tudományegyetem Orvostudományi Karán, majd a kórboncoltani intézetben a híres Scheuthauer Gusztáv másodasszisztense lett, ahol már hallgatóként is gyakornokoskodott, és olyan kiváló szakemberekkel

dolgozott, mint Hutya Ferenc, Preisz Hugó, Buday Kálmán és Török Lajos. 1889-ben a Grazi Egyetem szövet- és fejlődéstani tanszékére került aszisztensnek, majd a Schordmann-féle ösztöndíj segítségével Tübingenbe utazott, ahol Baumgarten professzor kórboncoltani intézetében első sorban bakteriológiával foglalkozott. Közben Berlinben is folytatott tanulmányokat Robert Koch mellett.

A kielői egyetemre hívták magántanárnak, de Tangl inkább visszatért Budapestre, a kórboncoltani intézetbe tanársegédnek. 1892-ben a M. kir. Állatorvosi Akadémia tanári kara felkérte a Korányi Sándor távozásával megüresedett élet- és szövettani tanszék vezetésére. Az állás elfogadása előtt még fél évet dolgozott az élettan nagyhírű professzora, Karl Friedrich Wilhelm Ludwig mellett, az élettan állatorvosi vonatkozásait Wilhelm

Ellenberger drezdai intézetében szerzte meg és csak ezt követően, mint segédtanár vette át a tanszék vezetését, majd egy év múlva már rendes tanárként látta el feladatát.

Kezdeményezésére létesült a M. kir. Állatélettani és Takarmányozástani Kísérleti Állomás, amelynek haláláig igazgatója volt. A kezdetben az Állatorvosi Akadémia területén igen szerény körülmények között működő intézet 1901-ben kapott új otthont Budán, amelyet teljes mértékben Tangl Ferenc elképzelései szerint építettek és rendeztek be. Itt már a kor legmodernebb laboratóriumi körülményei között folyt a munka, ami mind elméleti, mind gyakorlati szempontból kiemelkedő jelentőséggel bírt. Az állomás az általános állattenyésztési kísérleteken kívül főleg a hazai takarmányok kémiai összetételének és tápértékének megállapítását végezte, amelyet közvetlenül felhasználhattak a gyakorlatban a tenyésztésben lévő állatok okszerű takarmányozásában, különös tekintettel a Magyarországon termelt és gyártott takarmányfélék hasznosítására. Kutatások folytatott az anyagforgalom sajátosságai, mechanizmusa és törvényei megismerésére, az ízeltlábúaktól a szarvasmarháig szinte minden állatfajra kiterjesztve kísérleteit.

Tangl Ferenc legfőbb kutatási területe – a szövettan, kórtan és bakteriológiát követően – az élettanban csúcsonyosodott ki. Világviszonylatban is meghatározóak az egyedfejlődésnek, a madárembrió fejlődésének, a rovarok metamorfózisának energetikájára és az anyagcserére vonatkozó kutatásai és ezek vizsgálataira épített eszközei, mint például a respirációs készülék, amellyel a munkavégző állatok tápanyag hasznosításnak mérésére nyílt lehetőség. Kísérletei vezettek az entrópia törvényének megfogalmazásához.

A Magyar Tudományos Akadémia 1902-ben levelező, majd 1910-ben rendes tagjává választotta. 1903-ban

a budapesti Tudományegyetem Plósz Pál halálát követően az élet- és kórvegytani tanszékre nyilvános rendes tanárrá nevezte ki, 1906-ban a kórbonctani, majd 1914-ben az élettani tanszék élére került, 1910 és 12 között a kar dékáni teendőit is ellátta. 1912-ben a király a M. kir. Állatélettani és Takarmányozástani Kísérleti Állomás vezetőjeként végzett munkája elismeréseként a m. kir. udvari tanácsos címet adományozta számára.

Tangl professzor iskolateremtő egyéniség volt, oktatói munkája során mindenkor alkalmazkodott hallgatói előképzettségének színvonalához, szilárd természettudományos alapokat teremtett az orvosok és biológusok számára. Legfőbb vágya az orvosi kar élettani tanszékének elnyerése volt, amelynek élére végül csak 1914-ben már nagy betegen nevezték ki. 1917-ben mindössze 51 évesen érte a halál.

Tudományos elveit pályatársa, Hári Pál fogalmazta meg: „... Sohasem engedte, hogy fantáziája elragadja, s nem engedte meg tanítványainak sem, hogy mást közöljenek, mint amit srictte bizonyítani tudnak.”

Egész életét és munkásságát szigorú precizitás jellemezte, életműve az Állatélettani és Takarmányozási Intézetben teljesedett ki, valamint a Tangl – Hári iskolában, amely közel fél évszázados működése során számtalan nagyhírű tanárt és kutatót adott a világnak.

A megemlékezést követően megkoszorúzták a professzor emléktábláját.

Balázs Gusztáv felvételei

Színes és gazdag dr. Mándoki Míra egyetemi docens, a Patológiai Tanszék vezetőjének eddigi élete. Könyvek sűrűjében nőtt fel. A Pécssett német nemzetiségi gimnáziumban érettségizett lány „bulgárka” lett, majd egy sikeres élettan szigorlat után randevúra hívták, s hamarosan férjhez ment tanárához, akivel most egy időben tanszékvezetők az egyetemen. Még hallgató volt, amikor angol nyelvtudás nélkül Amerikába utazott a párjával, ahol rövid időn belül állást és tanulmányi költségeinek átvállalását ajánlották számára. Ő azonban dr. Bartha Tiborral együtt mégis itthonról „tolja a biciklit”, azaz dehogyan is tolja, hanem hajtja kétezer méteres alpesi hágók felé, amikor éppen nem a világot jelentő pulpituson adja elő tudományát.

Dr. Mándoki Míra, a Patológiai Tanszék vezetője:

"A katedrán találom meg a világot jelentő deszkát"

– Kedves Tanszékvezető Asszony! Mi a kedvenc találós kérdése?

– Hány macska farka ér fel a Holdig?

– ? (A megfejtés cikkünk végén olvasható – a szerző.)

– Azért kérdeztem, mert a Szent István-ösztöndíjat elsők között elnyert doktoranduszként 2003-ban nyilatkozta nekem, hogy édesapja, dr. Mándoki László, a pécsi múzeum néprajzkutató muzeológusa nevéhez több mint 200 ezer találós kérdés műfordítása és rendszerezése kötődik.

– Pontosan így igaz, és az első, 16 éves koromban megjelent publikációm is ehhez köthető. Itt van az íróasztalfiókomban a „Magyar, német és horvát találós kérdések kifestőkönyve”, amihez én készítettem a rajzokat. Lerajzoltam aput és magamat is. Édesapám a nyelvek bűvöletében élt

és körülvette magát szótárrakkal. Nagyon különlegességekkel is, mint például mongol-üzbégi szótár, vagy török-mongol szótár, melyek segítségével a műfordításait készítette. Könyvek sűrűjében nőtem fel.

– Innen egyenes út vezetett a kutatói pályára.

– Édesapám arra biztatott, hogy amit nem tudok, azt nézzem meg a szótárakban, lexikonokban. Bár sem én, sem a 7 és 14 évvel idősebb bátyáim, Csaba és Laci nem követték az ő szakmáját, ez a szemlélet hasznos volt számunkra. Én világ életemben állatorvos akartam lenni.

– Feltételezem, hogy Bulgáriába, ahol két évig élt, is édesapja munkája révén kerülhetett.

– Valóban így van! 1989-ben kinevezték a szófiai magyar kulturális intézet igazgatóhelyettesének, ezért édesanyámmal és nagymamámmal együtt költöztünk vele Szófiába. Én pedig beiratkoztam az ottani orvosi egyetemre.

– Miért éppen oda?

– Azért, mert az állatorvosi egyetem a fővárostól 300 kilométerre, Stara

Zagorában működött és a szüleimnek elég volt az, hogy ilyen messzire kerültünk a hazánktól. Azt kívánták, hogy maradjunk együtt. S persze, titokban remélték, így sikerül eltántorítaniuk pályaválasztásomtól.

– Mennyire tér el a bolgár nyelv az oroszról?

– Kevésbé lány, de persze sokat segített az orosz tudásom az akklimatizációban. Mire letelt a kiküldetés, már azt mondták rám, hogy igazi „bulgárka” lettem. Hazatérve lettem a bolgár nyelvizsgát – és átjelentkeztem az Állatorvostudományi

"Tudom, hogy az embernek vagy van, vagy nincs érzéke az oktatáshoz, de nem elég csak erre hagyatkozni. Nagyon fontos továbbképezni magunkat."

Egyetemre. Mivel Pécssett a Leöwey Klára német nemzetiségi gimnáziumba jártam, a felsőfokú német nyelvizsgát már az érettségivel megszerkeztem. Az utóbbi sokat segít mai oktatói feladataim végzésében is, de bolgár hallgatók is örömmel fedezték fel alma materünk falai között,

hogy van egy tanárnő, aki nem jön zavarba, ha az igent a nálunk szokásos „nem” fejmozdulattal fejezik ki, ha pedig valamire nemet mondanak, akkor úgy tesznek, mintha helyeselnének.

– **Amerikában is eltöltött két évet.**

– Ez már életem következő, az Állatorvostudományi Egyetemhez kapcsolódó szakaszához tartozik. Amikor az élettan tantárgyból lettem a szigorlatot, tanárom, dr. Bartha Tibor randevúra hívott. Hamar össze is házasodtunk, és most már 25 éve együtt élünk.

A Stelvio hágó (2760 m), a képen 2230 méter magasan

– **Kettős kötés az egyetemhez...**

– Igen, ez már egy életre szóló elköteleződés az István utcai campushoz, s ebben az amerikai időszak egy nagyon kedves, hasznos és megtisztelő epizód marad. Dr. Rudas Péter, az Élettani Tanszék akkori vezetője, miután a férjem Belgiumban, a Leuveni Katolikus Egyetemen PhD fokozatot szerzett, Bostonba, a Harvard Egyetem pajzsmirigy-kutató laboratóriumába küldte őt posztdoktori álláshelyre.

Velem tarthattam én is, még állatorvostan-hallgatóként, azzal a céllal, hogy megtanuljak angolul. Sikeresen elhelyezkedtem egy molekuláris biológiai laboratóriumban, patológiai területen és ekkor döntöttem el, hogy ebbe az irányba szakosodom. Annyira jól sikerült beilleszkednem, annyira elé-

gedettek voltak velem, hogy a főnököm, egy olasz származású orvos felajánlotta, végezzem el kinn az egyetemet, adnak egy állást és kifizetik helyettem a tandíját. Hát ez nagy élmény, igazi amerikai karriertörténet volt! Angolul nem tudó, végzettség nélküli fiatalnak felajánlják, hogy kifizetik a tanulmányait! Mi mégis úgy döntöttünk, hogy visszatérünk Pestre.

– **Az Ön tanszékvezetői kinevezése azért is figyelemre méltó, mert az első hölgy, aki az állatorvostudományhoz kapcsolódó tanszék élére került.**

– Igen, tényleg én vagyok az első nő állatorvos végzettségű tanszékvezető. Ehhez még annyit tehetek hozzá, hogy tavaly július 1-jével a férjem is tanszékvezetői megbízást kapott. Én fél évvel később követtem. Így most mi vagyunk az első tanszékvezető házaspár. A munka persze, amit el kell végezni, nemektől független.

– **A kutatásban is együttműködnek?**

– Igen, hiszen a patológia és az élettan munkája sok területen találkozik egymással. Büszkén mondhatom, a hallgatók is kíváncsiak ránk, gyakran kapunk meghívást közösen a rendezvényeikre, legyen szó akár a magyar, akár a külföldi diákokról. Erre legutóbb március elsején került sor.

– **Laikus számára az is érdekes, hogy egy épületben található az anatómia és a patológia. Mi a kettő**

között az azonosság és a különbség?

– Mind a kettő a morfológiához tartozik. Az anatómusok és a patológusok az állatorvosképzésben azzal foglalkoznak, hogy miként néz ki az állati szervezet. Az anatómia az egészséges szervezetet mutatja meg, míg a patológia az elváltozásokat. Az életben – mondhatni – az utóbbi áll közelebb a valósághoz. Kissé maliciózan megállapítható, hogy nincs egészséges szervezet, csak olyan, ami nincs kellően kivizsgálva.

– **Mi az Ön szakterülete?**

– Baromfi-szakállatorvos vagyok. A brojlercsirkék fertőző vesegyulladás okozó vírusát, valamint satnyaság és törpenövés kórképét kutatom. Mindezek mellett jelenleg nagyon foglalkoztat az oktatásfejlesztés. A múlt félévben beindítottuk az egyetemi oktatók továbbképzését. Engem sem tanított soha senki arra, hogy hogyan kell jól oktatni. Tudom, hogy az embernek vagy van, vagy nincs érzéke az oktatáshoz, de nem elég csak erre hagyatkozni. Nagyon fontos továbbképezni magunkat. Az említett időszakban négy alkalommal szerveztem oktatói továbbképzést.

– **Milyen tárgyban?**

– Ismertettük például a prezentációs technikákat. Beszéltünk arról, hogy hogyan kell előadni, mire kell figyelni. Nem szabad hátat fordítani a hallgatóknak akkor sem, amikor a táblára írunk. Figyelni kell arra, hogy ne végezzünk kényszermozgást és ne mondjunk túl sok viccet sem, mert egy idő múlva ez már a figyelem rovására megy. A helyes interkulturális kommunikáció alapvető követelmény nálunk, hiszen 39 országból fogadunk hallgatókat. Több a külföldi diák, mint a magyar. Sok esetben nem is tudjuk, hogy amit mi természetesnek vélünk, az egy másik kulturális közegből jövő embernek egészen furcsa, szokatlan vagy akár zavaró lehet.

– **Például?**

– Ha egy magyar hallgató elkésik egy előadásról, akkor nagyon csendben megy be. Szinte elbűjlik, hogy ne

vegyék észre. A késést mi úgy kezeljük, mintha a késő rossz fát tett volna a tűzre. Egy más nációból érkezett diáknak az egyáltalán nem okoz gondot, akkurátusan kipakol, kirakja a vizét, előveszi a jegyzetfüzetét, sőt még hangosan rá is köszön a tanár-
ra. Ezt nem szabad sértésnek venni, mert nála otthon ez teljesen elfogadott. Számunkra mi sem természetesebb, hogy kifújjuk az orrunkat egy papírzsebkendőbe, ha szükségét érezzük. Vannak olyan országok, ahol inkább szipogni kell. Azt sem tudtuk sokan, amíg egy külső előadó el nem mondta nekünk egy tréningen, hogy a legtöbb külföldi hallgatónk nem tanult folyóírással írni. És ilyen írást nem tudnak elolvasni a tábláról. Minderre tehát fel kell készülniük az oktatóknak. Régi álmatudom megvalósítani ezzel a továbbképzéssel.

Abban is rutint kell szerezni, hogy különböző közönség előtt különbözően beszéljünk. Középközelgőknek figyelemfelkeltő előadásokat kell tartani. Nyilván mást emelünk ki számukra, mint egy állatorvos konferencia vagy egy tenyésztői tanácskozás résztvevőinek. A Múzeumok Éjszakáján pedig laikus közönségre, gyerekek érkezésére kell számítani, őket nem szabad sem megijeszteni, sem olyat mondani, ami elveszi a kedvüket.

– **Mi jellemzi a tanszék munkáját?**

– Fiatalos, jó hangulat és sok feladat. Hatan vagyunk állatorvosok és van egy biológus PhD hallgatónk, összesen 15-en tartozunk a tanszék állományába. Az állatorvosok között én vagyok a legidősebb, 47 évemmel. Felében 40 év körüliek a kollégák, de vannak huszonévesek is. Szorosan együttműködünk a gyakorlattal. A belső klinikák és az állatorvos praxisok küldik a mintákat, biopsziákat és elhullott állatok tetemét kórszövet-tani, kórbonctani vizsgálatokra. Nagyon nagy jelentősége van a vizsgálati eredményeinknek a további gyógykezeléshez, legyen szó gyulladá-
sos vagy onkológiai esetről. Min-

"Nagy jelentősége van a vizsgálati eredményeinknek a gyógyászatban"

den héten egy ügyeletes állatorvos felelős az összes boncolási eset feldolgozásáért és a diagnosztizálásért, egy másik állatorvos a kórszövet-tani esetekért.

– **Milyen tárgyakat tanít?**

– A kórbonctan a fő tantárgyam, ezt több félévben tanítom magyar és angol nyelven is. Választható tárgyam az állatorvoslás története az első éves angol hallgatóknak, azt is nagyon élvezem. Új fakultációim az oktatás-fejlesztéshez, a kommunikációhoz tartoznak. Modern technikák használata mellett például arra is tanítom a hallgatókat, hogy miként készítsenek maguknak személyes fejlődési tervet és hogyan teremtsenek „én-időt”, önmagukra fordított minőségű időt. Tény ugyanis, hogy sok hallgató szorong valamiért. Kétségbe vonják, hogy képesek teljesíteni a feladataikat. Bár bejárnak az előadásokra, részt vesznek a gyakorlatokon, otthon is készülnek, de annyira túlszűfoltnak érzik a napjaikat, hogy depresszióba esnek. Ezt tudatos cselekvéssel el lehet kerülni. Lehet, hogy még tanulni kellene, lehet, hogy el vannak maradva a tételekkel, de bizonyos időt „muszáj” magukra szánni. Sétálni egyedül vagy a kutyával, beszélgetni a barátokkal, abban a tudatban, hogy ez az ő idejük, ezt meg kell adniuk maguknak.

– **Kérem, azt is mesélje el olvasóinknak, hogyan tud gazdálkodni saját „énidejével”?**

– Sokáig a lovaglás volt a kedvenc hobbim, de átnyergeltem a kerékpárra. Férjemmel együtt nyaranta nagy túrákat teszünk. Egy állatorvos barát-
nőnk találta ki és átvettük tőle azt a játékot, hogy ahol nyáron biciklizünk, ott télen síelünk és fordítva. Először éppen csak belekóstoltunk Ausztriában az Alpokba, de legutóbb Olaszország és Svájc határán már 2760 méter magasra kerekedtünk fel. Öt nap alatt hat komoly, 2000 méter feletti hágót küzdöttünk le. Ez elég jelentős fizikai teljesítmény.

Színházra, zenére, kiállításokra viszonylag kevés időm jut. Pedig a színpad felé is kacsingattam. Egy drámaíró barátom írt nekem egy darabot, amit az ország több pontján is játszottam. Jelenleg azonban a katedrán találok meg a világot jelentő deszkát. Szerintem, egy-egy előadás majd hogyanem megfelel egy fellépésnek. Az biztos, hogy előadói képességeimen is múlik, hogy a hallgatók mennyire figyelnek oda, mennyire szeretik meg a tantárgyat.

Szenvedélyesen fotózok, amit a férjemtől tanultam. Az egyik fontos tanácsa szerint a képet úgy kell elkészíteni, hogy az legyen rajta, amire szabad szemmel felfigyelek. Nagyon szeretek kocsiból fényképezni, mozgó járműből is elkapni a megfelelő pillanatot.

Utazni is nagyon szeretek. Sportot űzők belőle, hogy ha valahova elmegyünk, legyen szó akár egy konferenciáról, lehetőleg ne ugyanazon az úton jöjünk vissza. Általában tehát körutakat szervezek. S már maga a szervezés is nagy élmény.

Azért vigyáznom is kell nagyon, mert elég sokszor összetörtem már magam. A tanszéken tudják ezt, és ha elindulok valahová, akkor mindenki szorít, nehogy valami bajom legyen. Mégis igyekszem eljutni minden-
hová, bár azt nem mondhatom, hogy a járt utakat a járatlanokért elhagyám.

Balázs Gusztáv

A megfajítás: Egy is elég, ha jó hosszú.

Dr. Karancsi Zita maga a megtestesült „perpetuum mobile”. Csak a saját erejét igénybe véve sportol – kerékpározik, görkorszolyázik, rollerezik – s feltehetően ezzel tartja karban szellemi képességeit is. A Doktorandusz Hallgatói Önkormányzat alelnöke, a Doktori és Habilitációs Tanács tagja, gyakorló állatorvosi munkát is folytat. Tanárai szerint előadókészsége kiváló és jó szervező is. A Gyógyszertani és Méregtani Tanszéken beszélgettünk színes személyiségéről, szót ejtve pályaválasztásáról, majd arról, hogy könnyen tanul-e, és azt is megkérdeztük, milyen emlékezetes esetei voltak a praxisban.

Beszélgetés dr. Karancsi Zita doktorandusszal

Előfordult, hogy Barcikáról Pestre bringáztam

A véletlen játéka is lehet, de akár büszkeséggel is eltöltetheti a borsodiakat az a tény, hogy dr. Karancsi Zita Ph.D hallgató személyében a harmadik, a Bükk lábánál felnőtt hallgató szerepel a punk Portré rovatában. Úgy tűnik, hogy ez egy „állatorvos-termő tája” hazánkban. A sor a tiszalúci dr. Fodor Istvánval kezdődött, majd a kazincbarcikai Orodán Tamással folytatódott. Zita Tamás szomszédja, Fodor István évfolyamtársa volt.

– Nagypapám állattenyésztéssel foglalkozott, de az első állatorvos én vagyok a családban. Édesapám kolozsvári, édesanyám edelényi. Anyai nagymamám Amerikában született, a két világháború között jöttek haza és telepedtek le Magyarországon – ismerteti családi gyökereit, majd így folytatja: – Én sosem szerettem babázni, hanem inkább az állatokkal játszani. Anyai nagymamánál erre bőven volt lehetőség, a tyúktól a nyúlíig, a macskától a galambig mindenféle jószág között nőttem fel. Ló sajnos nem volt ebben az udvarban, de azzal a gondolattal élttem, hogy én majd az állatok érdekében fogok dolgozni.

"Az első állatorvos vagyok a családban"

– Korán eldöntötte tehát, hogy állatorvos lesz. Egyetlen helyre is jelentkezett?

– Abban az időben három jelentkezést lehetett egyszerre beadni, ezért másodiknak és harmadiknak vegyész és gyógyszerész szakot írtam be, amikor a kazincbarcikai Ságvári Endre Gimnázium (ma Szalézi Szent Ferenc Gimnázium) végzőseként beadtam a jelentkezésemet. De ha

nem vettek volna fel ide, akkor nem hiszem, hogy a következő helyek egyikét is elfoglaltam volna. Mivel elsőre felvettek, ezt nem kellett kipróbálnom.

– Hogy teltek az egyetemi évek?

– Én tanuló típus voltam. A bulizásban, éjszakázásokban kevésbé vettem részt, viszont közösségi ember voltam, legyen szó sportról, a hallgatói élet szervezéséről. Tagja voltam a kollégiumi Diák Bizottságnak is. Jelenleg pedig a Doktorandusz Hallgatói Önkormányzat alelnöke, a Doktori és Habilitációs Tanács tagja, s e tisztségeimből fakadóan tudom informálni a többi doktorandusz hallgatót a döntésekről és képviselni az érdekeiket az egyetemi szabályzatok adta keretek között.

– Könnyen tanul?

– Ha egyszer megértem a tananyagot, attól kezdve megmarad a fejemben. Tehát lassan olvasok azokkal szemben, akik csak átfutják a jegyzeteket, aztán „majd valamire emlékezni fognak”. Van, hogy egy órát ülök egy oldal felett, de azt meg akarom érteni. A magolás eredménye nem lehet tartós. Ha megéri a szöveget az ember, akkor utána már az adott tananyag logikája szerint gyarapítja a tudását – szerintem.

– Bennem olyan kép alakult ki önről, mint akinek a sportban és a tanulmányok terén elért eredményei az informatikai világsztrádán is nyomon követhetők, hogy igen szívós ember. Akkor is teljesíti a távot, ha a többiek már feladták, mert szétázta-szétfáztak a zord időben. Jól látom?

– Kitaró vagyok, ezt én is így gondolom, de a bátyámnak köszönhetem, hogy ilyen lettem, mert őt mindig bárhová követtem. Ő kezdett el korszolyázni, jégkorongozni, én folytattam vele. Amikor megszűnt a jégkorong csoport, átmentünk gyorskorszolyázni. Majd később a görkorszolyát is komolyabban űztük. Ezekhez a sportokhoz valóban kell egy kis állhatatosság. Miután Budapestre kerültünk – ő a Műegyetemre, én az

Állatorvostudományi Egyetemre –, a korcsolyákat szögre kellett akasztani, mert a tanulmányi kötelezettségek ezt kívánták. Egyetemistaként vettem egy országúti bringát, azóta minden-hová azzal járok. Előfordult már, hogy Barcikáról felbringáztam Pest-re. A kollégiumból is így jártam az egyetemre. Gyorsabb voltam, mozgottam és nem melleleg spóroltam.

– **Most azonban egy rollert látok az asztala alatt.**

– Rossz időben ezt veszem elő a Nyugati pályaudvarig, ha nem akarom összecsapatni magamat. Ha csak hideg van, vagy ha csak kicsit szemerkél az eső, akkor kerékpárral jövök.

– **Milyen messziről?**

– Dunakeszről, ahol a párommal élünk. A táv oda-vissza 38 kilométer. Csúcsidőben megesik, hogy gyorsabban beérek, mintha autóval jönnék.

– **És amikor végzett, jelentkezett is a Ph.D képzésre?**

– Kicsit bonyolultabban alakult a sorsom. Csúszttam egy évet, mert a végzés előtt Erasmus ösztöndíjjal, diákcsere program keretében a Bolognai Állatorvosi Egyetemen tanultam és szereztem gyakorlatot kis- majd nagyállat-praxisban, valamint diagnosztizálásban. Végzés után pedig egy évig dolgoztam állatorvosként Miskolcon, az Újdiósgyőri Állategészségügyi Központban. Ezután jelentkeztem doktorandusznak.

– **Tanszékvezetője, dr. Gálfi Péter professzor ki is emelte, amikor „Önből készültem”, hogy gyakorló állatorvosi munkát is folytat, ami fontos a hallgatók „up to date” gyakorlati képzésében.**

– Szerintem csak úgy lehet igazán jó gyakorlatokat tartani, ha az ember gyakorolja is azt, amit tanít.

– **Elsősorban kisállatokat gyógyított?**

– Igen. Bár néha behoztak egy-egy kismalacot, meg kecskét. A kismalacot herélni kellett, a kecske pedig magzatburok visszatartásos volt, de volt, hogy szamarat, alpakát mentünk oltani, féregteleníteni.

– **Milyen sikerélményeket gyűjtött be?**

– Az állatorvos munkája is meglehetősen változatos, nehéz kiemelni, hogy mi éppen a legmaradandóbb sikerélmény. Ellenben volt egy eset, amikor egy bélsár rekedéses rottweiler gazdája otthonról telefonált, hogy a sokadik rendeléssel beöntés után hazatérve egy teniszlabdányi kőke-mény anyag jött ki a házi kedvencből. Hárman dolgoztunk ezért a sikerért és a kutya tulajdonosa végtelenül

boldog volt, hogy elkerülhet-e a műtétet, persze ez minket is örömmel töltött el. Másik gyakori sikerélmény, ami egyben egy csapatmunka sikeres-sége is, hogy császármetszés után minden kis-kutya él, lélegzik. Jó érzés együtt dolgozni olyan emberekkel, akikre ilyen esetekben számítani lehet.

– **Elérhető az interneten egy érdekes, többszerzős, az ön közreműködésével is készült előadás a féregellenes szerek gyakorlati alkalmazásáról a juhtenyésztésben.**

– Ez már az egyetemi munkához kapcsolódó anyag. Megbízást kaptunk arra, hogy juhászoknak tartsunk féregellenes szerek helyes használatáról előadásokat. Ez azért fontos, mivel a rosszul adagolt és alkalmazott gyógyszerek növelik a paraziták rezisztenciáját, másképp mondván, kiszelektálják a rezisztens kórokozókat. Előadásunkat az ország több helyén is megtartottuk; sokan jöttek, sokan akartak tanulni és ez nagyon jó volt.

– **Hogyan került erre a tanszékre?**

– Említettem, hogy a felvételre jelentkezéskor bejelöltem a gyógyszer-

részeti kart is. Tehát nem határoltam el magam ettől a területtől. Annál kevésbé tettem ezt, mert akárhová kerül az ember az állatorvoslás területén, mindenhol találkozok gyógyszerrel, akár az élelmiszerhigiénia-ban, akár a kis- és nagyállat gyógy-szatban, az igazgatásban, hiszen ott is felügyelni kell a használatukat. Szóval sok egyéb mellett, ez az egyik legátfogóbb tudományág.

– **Mi vonzotta vissza az egyetemre?**

– A tudásvágy, valamint párom, ak-

"Egyetemistaként vettem egy országúti bringát, azóta minden-hová azzal járok"

ihez felköltöztem Dunakeszire.

– **Doktoranduszként ráér az orvosi munkára is?**

– Helyettesítéseket elvállalok rendelőkben. Az egyetemen két angol és egy magyar csoportnak tartok gyakorlatokat harmadéven, emellett kísérleteket végzek és kisállat-szakállatorvosnak tanulok. Ennyi mindent csak jó erő- és időbeosztással lehet csinálni.

– **Mi kutatásainak a témája?**

– A flavonoidok. Ezekről a másodlagos anyagcsere termékekről sokat hallani, hiszen antioxidáns, gyulladáscsökkentő, vérnyomáscsökkentő, antibakteriális hatásokról is már beszámoltak. Természetes forrásaikon kívül táplálék kiegészítő termékekben találkozni velük, humán és állatorvosi területen is. Pozitív tulajdonsá-

guk mellett azonban akár káros hatásai is lehetnek, főként, ha táplálék kiegészítők formájában kerülnek felvételre. Nagy mennyiségben alkalmazva prooxidáns vegyületekként viselkedhetnek és pont ellenkező hatást válthatnak ki, mint amit akarunk. Jó hír azonban, hogy ha természetes formában esszük zöldségekben és gyümölcsökben ezeket a vegyületeket, akkor nem okoznak gondot. *Dr. Farkas Orsolya* tudományos munkatárs és *dr. Gálfi Péter* professzor segítik közvetlenül tudományos fokozatszerzésemet.

– Milyen más feladatai vannak még a tanszéken?

– A tanszéki közösség erősítésében is közreműködöm. Szerveztem tanszéki kirándulást Esztergomba, s megbíztak már tanszéki karácsony levezénylésével is. Örömmel vállaltam ezeket a feladatokat. Mind egy kis sajátos erőpróba. Hogyan lehet az időpontot egyeztetni, hogy mindenkinek megfeleljen, a kirándulást megtervezni, hogy érdekes legyen, viszont ne megerőltető... Nem lehetetlen, de egy kicsit gondolkodni kell rajta.

– Szabadidejét szinte teljesen kitölti a sport?

– Inkább azt mondom, jobban érzem magam, ha mozogtam valamit minden nap.

– Görkorcolyán és kerékpáron is előnyben részesíti a teljesítménytúrákat?

– Igen, mert nem az eredményért pedálozok, hanem az élményért. Már jelentkeztem is az idei zalakarosi bringatúrára.

– A síelés kimarad az életéből?

– Mondjuk inkább azt, hogy háttérbe szorult. Kicsit több szervezést, szabad időt igényel részemről, amit eddig nem igazán tudtam az utóbbi időben megoldani. Azonban jövő télen betervezek egy sítábort.

– A sporton kívül milyen más hobbijai vannak?

– Az egyik a kertészkedés, valóban csak hobbi szinten. Kis zöldségeskertünkben borsót, karalábét, pet-

rezselymet, sárgarépát és fűszernövényeket termeszték. Emellett szeretem a kézművességet. Az egyetemi irodánk ajtaján lógó névtáblát is én gravíroztam. Készítek még képeslapokat, és szeretem díszíteni a lekváros üvegeimet is...

– Ebből rögtön kiderül, hogy a konyhaművészettel is kapcsolatban áll!

– Főzni és sütni is szeretek. Azután behozom az egyetemre a gasztronómiai alkotásaimat, és tesztelem a lányokon, hogy jó-e, vagy sem? Kimondottan szeretem őket bevonni, mert

említettem, hogy lassan olvasok, emiatt lassan haladok, akár egy szépirodalmi könyvvel is. El akarom képzelni, mi játszódik a lapjain, mert így értem meg a történetet. Elsősorban fantasy-t olvasok, a képzeletbeli világokba merülök legszívesebben.

– Angol nyelven is olvas szépirodalmat?

– Előfordul, hogy egy-egy könyvet többször elolvasok. Előbb magyarul, azután angol nyelven. Ez a nyelvtudásomat is gazdagítja.

– Járnak-e koncertekre, kiállításokra?

– Koncertekre kevésbé, a kiállítások között a Hősök terein évről évre megnyíló Arc óriásplakát-kiállítást például szeretem. Sajnos a színházi élet és szépművészet még nem igazán kap helyet az életemben.

– Van-e saját állata?

– Mivel nagyon sokat dolgozom, nincs rá időm. Madaraim vannak a kertben, őket folyamatosan és rendszeresen etetem. Egy-két cica a szomszédokból jár át hozzánk. Jóban vagyunk egymással, etetem és simogatom őket, néha játszunk is. Kutyánk azért nincs még, mert nem akarom sokáig egyedül hagyni. Most egy saját macska beszerzésén gondolkozunk.

S amíg nincs, addig is a rendelőben megjelenő állatokat mind magaménak is érzem.

Balázs Gusztáv

"A tanszéki közösség erősítésében is közreműködöm. Szerveztem tanszéki kirándulást Esztergomba, s megbíztak már tanszéki karácsony levezénylésével is."

mindenki őszintén megmondja a véleményét, ha rossz, ha jó!

– Olvasás?

– Szeretem a könyveket, de már

Dr. Mészáros János

(1927-2018)

Perényi János felvétele

Életének 91. évében, 2018. január 29-én elhunyt Mészáros János akadémikus. Személyében az állatorvosi mikrobiológia és járványtan manningeri iskolájának egyik legjelesebb képviselője, világszerte elismert tudományszervező, állatorvos-generációkat oktató, kutatókat nevelő és a gyakorlat igényeit is jól ismerő, hatékonyan segítő tudós szakember távozott el.

Mészáros János 1927-ben született Nádudvaron. 1951-ben szerzett állatorvosi diplomát. Az Állatorvos-tudományi Egyetem Járványtani és Mikrobiológiai Tanszékének 20 évig munkatársa, 12 éven át tanszékvezetője volt. Csaknem 40 évig dolgozott az MTA Állatorvos-tudományi Intézetében, amelyet 22 éven át igazgatóként is vezetett. Három évtizeden át volt az Acta Veterinaria Hungarica főszerkesztője, az MTA Állatorvos-tudományi Bizottság elnöke, egyben a Baromfi-egészségügyi Társaság elnöke, valamint a Baromfi-egészségügyi Világszervezet örökös tisztelet-

beli elnöke. A tanszéki elődje, Manning Rezső akadémikus által alapított Magyar Mikrobiológiai Társaságnak 20 évig volt alelnöke és elnöke. Alelnökként működött közre 1984-től 1991-ig az MTA IV. Agrártudományok Osztálya munkájában.

Nevéhez fűződik a ragadós száj- és körömfájás hazai laboratóriumi diagnosztikájának elindítása. Nemzetközi hírnévre számos fertőző állatbetegség (pl. sertéspestis, brucellózis, mycoplasmosisok, baromfi-pestis) elleni védekezést megalapozó kutatási és vakcinázási programok szervezése, megelőzési eljárások kidolgozása, valamint több magyar és egy német nyelvű szakkönyv szerkesztése, illetve írása kapcsán tett szert.

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el: 1983-ban Állami Díjban, 1977-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje elismerésben részesült, megkapta továbbá a Feltaláló és Újító kitüntetés arany fokozatát, a Földművelésügyi Minisztérium Életfa emléklapokéjének ezüst fokozatát, valamint a Szent István Egyetem honoris causa professzori címét. Tagja volt az Orosz Mezőgazdasági Akadémiának. Szülőfaluja 2000-ben Nádudvar díszpolgárává, a Baromfi-egészségügyi Világszervezet (WPVA) 2015-ben a „Dicsőség Csarnoka” (Hall of Fame) tagjává választotta.

Mészáros Jánostól március 3-án, Nádudvaron vettek végső búcsút.

AZ ÁTE LÓGYÓGYÁSZATI TANSZÉKÉNEK ÉS KLINIKÁJÁNAK két állatorvosa, *dr. Bodó Gábor* és *dr. Izing Simon* első helyezést ért el a 14 ország részvételével tartott lócsontsebészeti mesterkurzuson a múlt év decemberében, a svájci Davosban.

Az első feladat egy bonyolult könyökcsont törés megoldása volt, mint később kiderült ezt versenyfeladatként értékelte a szervezőség. A résztvevők közül az ÁTE orvosai hozták el a legjobban megoldott törés kezelésért járó első díjat.

Az agrárvilág elismerései

Február 11-én, Siófokon tartották az Év Agrárembere kitüntető díj gálaestjét. 2017-ben Az Év Agrárembere kitüntető díj győztese: *Mutsy Árpád*.

Életműdíjban *dr. Németh Tamás* akadémikus és *dr. Sótónyi Péter* rektor részesült.

Dr. Sótónyi Péter méltatásában többek között az szerepelt, hogy az egyetem graduális és posztgraduális képzésében szerzett több mint 35 éves tapasztalata alapján nemzetközileg is elismert oktató programok (magyar, német, angol és japán nyelven) készítésével új alapokra helyezte az állatorvosi anatómia oktatását. Hallgatói visszajelzések alapján 44-szer nyerte el az év oktatója elismerést és egy alkalommal országosan is az „Év oktatója” címet kapta. A Nemzeti Lovas Programban a lovas oktatás kidolgozása fűződik nevéhez.

Meghatározó szerepet játszott az egyetem európai akkreditációjának elnyerésében, így az itt szerzett diplomát mindenféle honosítási eljárás nélkül elfogadják.

Dr. Sótónyi Péter 2012-ben kezdeményezte a 230 éves múltra visszatekintő, egyetlen hazai állatorvosképző intézmény önállóvá válását. A kormányzat elismerte és támogatta ezen szándékát, így 2016. július 1-től újra önálló Állatorvostudományi Egyetemenként működik tovább.

A közönségdíjat a legtöbb szavazat alapján *Kökény Attila* nyerte.

Kategóriagyőztesek: agrárinnováció: *Novák Tibor*, agrárgépészet: *Gyökös Barna*, állattenyésztés: *Nyakas András*, feldolgozó élelmiszeripar: *Babati Zoltán*, fenntartható gazdálkodás: *Izsó Lajos*, fiatal gazda: *Zajcsek Szabolcs* és *Zajcsekné Tóth Mónika*, a jövő agrárszakembere: *Hajnal Szilvia*, kertészet: *Mutsy Árpád*, növénytermesztés: *Szabó Lajos*, Növényvédelem: *Nagy László*.

Az anatómiától a pedagógiáig

Előadások lovaskultúránk fejlesztéséért

„Jó szerecsen lovak alattok ugrálnak, hogyha trombita riadt,
Köztök ki strázsát áll, ki lováról leszáll, nyugszik reggel, hol virradt,
Midőn éjten éjjel csataviseléssel mindenik lankadt s fáradt.”

(Balassi Bálint)

Az egy katonaeének sorai jutottak eszembe a február 3-i Dallos-Sótonyi előadás alatt, aminek régi, jó híre van a hazai lovas társadalomban, s mely idén először jelentkezett az Állatorvostudományi Egyetemen. Dr. Sótonyi Péter rektor a ló anatómiájáról, Dallos Gyula, lovassportunk örökös bajnoka a versenyló és az ember kapcsolatáról, a lovas és a ló tanításáról tartott másfél-másfél órás, gazdagon illusztrált előadást. A ló kiképzése és anatómiája – Őjük lovunk egészségét és teljesítőképességét című program harmadik főszereplője egy, a rendőrség állományában szolgálatot teljesítő ló volt. S bár az ÁTE vezetője a végén tréfásan megjegyezte, hogy azért a hallottak alapján másnap ne jelentkezzenek Anatómia vizsgára, a közönség a többit tudás jóleső érzésével tért haza.

Dr. Sótonyi Péter és Dallos Gyula 7. közös előadásukat tartották

Az aulát betöltő sokaság láttán az egyetem rektora bevezetőjében elmondta: az érdeklődés a magyar lovas társadalom egyetértését is jelzi abban, hogy nemcsak a mindennapi lovaglás a fontos, hanem annak elmélete, a lovas kultúra is. Dallos Gyula előadásáról előre tudatta: a kiváló sportember nemcsak szellemi épülésünkre, hanem érzelmi töltekezésünkre is szolgál majd gondolataival.

Dr. Sótonyi Péter ezután arról szólt, hogy az Állatorvostudományi Egyetem Lyon és Bécs után a világon harmadikként született. 1787-ben a Pesti Egyetem Orvosi Karán megalakult az első állatorvoslást oktató tanszék. Az állatorvosképző intézmények alapítását a szükségszerűség diktálta: Európában 200 millió szarvasmarha pusztult el a keleti marhavész járványokban, amiket éhínség követett a kontinensen.

Gróf Széchenyi István 1815-ben utazott először lovakat vásárolni Angliába. 1827 június 6-án tartották az első pesti lóversenyt. Így kezdődött hazánkban az angol ló korszaka.

A sok-sok behozott angol telivér nagy része sajnos megsemmisült a szabadságharcban. 1853-ban indultak újra a futtatások majd 1874. március 17-én megszületett a csodakanca, Kincsem, mely 1878-ban Angliában és Franciaországban ért el világra szóló sikert.

Az egyetem rektora Kozma Ferencről, mint a legnagyobb magyar lótenyésztőről is megemlékezett, akit a szabadságharc leverése után halálra ítélték, de aki Deák Ferenc felkérésére állami szolgálatba lépve elvállalta a lótenyésztési osztály vezetését. Működésének 20 éve alatt a magyar lóexport megötszöröződött, bevétele 23-szorosára emelkedett. Elindult a minőségi lótenyésztés. Ebből éltünk sokáig, sajnos a folyamatot az első világháború megszakította. 2,6 milliőről 1,2 millióra csökkent a lóállomány. Ma 70 ezerre tehető a hazai lovak száma. Egész biztos, hogy ennek nem így kellene lenni, hiszen Hollandiában a második világháború óta 200 ezerről 600 ezerre nőtt az állomány.

Széchenyi István szerint Magyarországnál nincs ideálisabb hely a lóte-

nyésztésre. Fel kell tehát zárkóznunk, tudással, lovas kultúrával is, szögezte le dr. Sótonyi Péter.

Visszatérve az egyetemre, megemlékezett Plósz Béláról, aki az első ló hasúri műtétet végezte Pesten 1902-ben és ezt a Veterinarius című tudományos folyóiratban le is írta. Miután egyetemünket a román hadsereg kifosztotta, lemondott állásáról és birtokára vonult vissza gazdálkodni. Később lótenyésztésügyi államtitkár lett és létrehozta az örkénytábori Magyar Királyi Lovaglótanárképző és Hajtóiskolát. Az ott nevelkedett emberek az iskola megszüntetése után a világ minden részén a magyar lovassport hírnevét öregbítették. Ma is, nekünk is van mit tanulnunk tőlük.

Ezután Marek Józsefről, a lovak megmentőjéről beszélt. A *Hutyra Ferenc* közösen jegyzett könyv, az Állatorvosi belgyógyászat és járványtan 13 nyelven jelent meg és csak a német kiadásból 16-ot élt meg. Állatorvos generációk nőttek fel e könyvön. Marek József komáromi szobrán a következő felirat olvasható: A világ állatorvosainak tanító mestere.

Büszkék vagyunk a képzésünkre és arra, hogy hallgatóink 66 százaléka 39 országból érkezik. Kiadásainkat nagyrészt az ebből származó bevételből fedezzük. Oktatásunk nemzetközileg akkreditált, állatorvos doktori oklevelünket Európában honosítás nélkül elfogadják. Ez óriási dolog. Tervezzük az amerikai akkreditáció megszerzését is, ezért képzésünk praktikus oldalát erősítjük.

Dr. Sótornyai Péter arról is szólt, hogy kormánydöntés született az egyetem

fejlesztéséről. Az ezt bejelentő kormányfőn Lázár János miniszterelnökséget vezető miniszter a legjobb egyetemenként említette az ÁTÉ-t. A tervezéshez szükséges pénzt már át is utalták. Egy 1400 fő befogadására alkalmas aula, Európa legmodernebb állatháza, s a külföldi hallgatóknak otthont adó kollégium épül majd a kampusz területén. Üllői gazdaságunkat nemzeti lovas központtá tervezzük fejleszteni.

230 évünk Magyar Örökség-díjas,

ez a mi kincsünk, amit meg kell őriznünk, úgy hogy a képzésünkben újra nagyobb hangsúlyt kell kapnia a gazdasági használatok, beleértve a ló orvoslásának.

Az anatómiai előadásra térve a professor rámutatott: a lovas számára legfontosabb az ülés és a lóval való kommunikáció. A ló anatómiájának ismerete mindkettőhöz szükséges.

Az előadás atmoszféráját képeinkkel igyekszünk visszaadni.

Dallos Gyula: „Annyit tudunk elérni, amennyi a fejünkben van”

A ló és az ember közötti közel hatezer éves kapcsolat a történelmi mindennapjaink része, ugyanakkor a legnagyobb történelmi személyiségek is fémjelzik. Bennünket, magyarokat megkülönböztetett tisztelet és szeretet köt a lovakhoz, mert egyetlen osztatlan sikertörténetünket, a Honfoglalást, velük együtt értük el – mondta előadása bevezetőjében a magyar lovassport örökös bajnoka. Az érem másik oldalával kapcsolatban leszögezte: A sport a nemzetet összetartó, egészségben tartó és fel-emelő, semmi mással nem pótolható tevékenység.

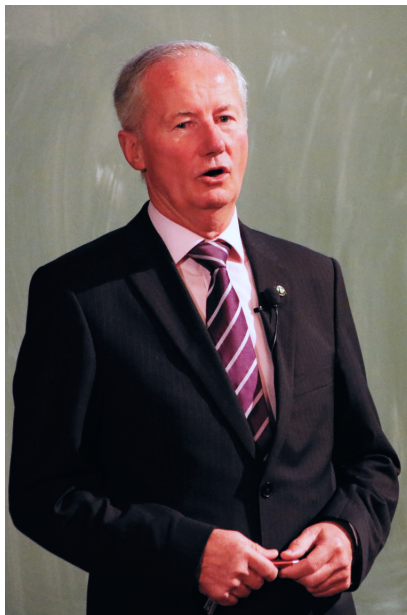
A lovas embernevelő eszköz és viselkedési forma. Goethe szerint: *"Nincs boldogabb, szabadabb, fennköltebb érzés, mint a ló hátán."*

Milyen lehetőségek vannak a XXI. században arra, hogy lovaséletünk kiteljesedjen, és a lehetőségeinkhez mérten sokkal jobb eredményeket érjünk el? Sok a deficitünk, elsősorban az oktatásban, hangsúlyozta Dallos Gyula. E téren is érvényes Széchenyi útmutatása: *„Egy kicsit több tudományt és ügyes, fényes végrehajtást.”*

ELHELYEZKEDNI A LÓBAN

Tudományos megalapozottság nélkül ma már nem képes fejlődni a sport. Az egyetemes sporttudományok ismereteit a társtudományokkal összekötve olyan szintre kell emelni az oktatást, amely lehetővé teszi, hogy gyakorlással mindenki meg tudja valósítani önmagát.

Hogyan képzelhetnénk el az egy életen át tartó barátságot a lóval, amíg társunk anatómiáját és etológiáját nem ismerjük? A lovasok képzésében rendkívül fontos, hogy az ismereteket az életkori sajátosságoknak megfelelően adjuk át.

"Sportpályafutásom meghatározó tényezője AKTION nevű lovam volt, akivel olyan kivételes és egyedülálló sikereket értünk el, amelyre a világ lovassportjában sincs példa. 1989 óta 15 éven át folyamatosan a világ élvonalában versenyeztünk, 11-szer nyertünk Világ Kupa-fordulót, 6-szor kerültünk be a Világ Kupa-döntőbe és több mint 150 nemzetközi győzelmet arattunk nagydíjakon."

A ló és a lovas képzésének színtere az edzés, ami a teljesítményfokozás nélkülözhetetlen eszköze. Az edzés akkor lehet eredményes, hogyha tervszerű, tudatos, rendszeres és következetes.

A ló és a lovas sokoldalú képzésében számos találkozási pont van. Az első a futószár. Lovagolni az edzésen, versenyezni a versenyeken lehet megtanulni.

Rendkívül veszélyes az a szemlélet, ami szerint „enyém a ló, ne szóljon bele senki, mit csinálok vele, hogy fogom őt és magamat is képezni”. Az

előadót hetente hívják Németországból, Svájcából, hogy küldjön olyan jól lovagolni tudó embert, aki ki tudja képezni fiatal lovát.

– Hogyan lehet nálam lovagolni? Amikor megjelenik a szülő a gyermekével, elmondom neki, szeretek, tisztelek mindenkit, de pedagógusként nem engedem meg, hogy a felelősséget bárki is átvegye tőlem. A szülő örömeiben mosolyog, mint a rimóci nyúl, bánatában pedig krokodilkönnyeket hullat.

Dallos Zsófi 5 éves korától 9-ig minden nap kengyel és szár nélkül, futószáron lovagolt. Aki ült lovon, tudja, milyen finomhangolással lehet megtartani az egyensúlyát és követni a ló mozgását, hogy ne maradjon le róla; nyugodtan érezze magát és mosolyogjon, mert mint a kentaur, eggyé vált vele. A kis lovas, a lányom, két év múlva nagydíjat lovagolt. És ma nincs olyan ló, amin ne tudna lovagolni.

Mindenkinek meg kell tanulnia kontroll alatt tartani a lovát. Ehhez *el kell helyezkednie a lóban.*

Ló és lovas így megvalósuló harmóniáját látva, a laikusok azt gondolják, ennél könnyebb dolog nincs a világon, elegáns urak, csinos hölgyek ülnek a lovon, a ló pedig mindent magától csinál. Valójában az történik, hogy a ló és lovasa közötti harmónia eredményeként a ló csak a saját súlyát érzi többnek. Vagyis magában érzi a lovasot. Ebben a helyzetben jóval könnyebb elrugaszkodnia, mert csak önmagát kell egyensúlyban tartani. És ez nemcsak a helyezésekben számít, hanem így lehet a ló hosszú életű, megszületésétől versenyzői pályája végéig magas szinten teljesíteni tudó. A klasszikus képzésben részvételű ló csak az életkorával egyenes arányban amortizálódik.

AZ EDZÉSRŐL

Az edzés fő részei az új feladat tanítása, a régi ismétlése, a hibajavítás, és a modellezett edzés, amikor versenyfeltételek mellett hajtanak végre egy programot, egy pályát, egy kombinációt.

Csúcsteljesítményre a versenyen van szükség. Akkor kell a ló és lovas tartalmak energiáit mozgósítani. Az edzéseken maximum 70-80 százalékgig szabad csak kilovagolni a lovat. Ezzel is elkerülhető a korai kiégésük. Arra kell törekedni, hogy minél hosszabb ideig maradjon társunk a ló. 20 és 30 év feletti lovakkal lehet bajnokságot nyerni, mondta Dallos Gyula példákat is sorolva.

Az edzés első része a bemelegítés, ahol hagyni kell, hogy a ló izmai megnyúljanak, olyan állapotba kerüljenek, hogy a leghosszabb ideig tudjuk majd azokat terhelni. Az a ló már tízéves korában elfelejtődik, akitől azt várják, hogy hideg ízületekkel, inakkal, szalagokkal, nyugalmi állapotú szívvel és tüdővel a maximumot nyújtsa.

A lónak tehát lehetőséget kell hagyni arra, hogy bemelegedjen, ráhangolódjon a munkára. A lovas feladata, hogy a felülés pillanatától a lezállásig maximálisan figyeljen az ülésére és a ló magától felveszi az öntartást.

Dallos Gyula kiemelte: az Állj! pozíció megtartása a ló és a lovas közötti harmónia fokmérője. Amíg a lóval nem tudunk nyugodtan állni addig, amíg akarunk, ne beszéljünk arról, hogy jó a kapcsolatunk vele. Gondoljuk el, milyen kiváló képzésre volt ahhoz szükség, hogy a ló Sótónyi professzor anatómiai bemutatóját idegen környezetben türelemmel tűrje.

A LOVAT CSAK MEGGYÓZNI LEHET

A szak- és mesteredző mindenkit arra kapacitál, aki a lovaglás különböző szakágaiban szeretné magát megmutatni, hogy az úton menjen végig és addig ne akarjon versenyzővé vál-

ni, amíg nem versenyérett. A vásárhoz is meg kell várni a vásárnapot.

– Rendkívüli fegyelmezettnak kell lenni ahhoz, hogy egy hihetetlen intelligens állatot rá tudjuk venni akaratunk teljesítésére. Erre csak készíteni lehet a lovat. Oda lehet venni az itatóvályúhoz, de csak a szabad akaratából fog inni a vízből. A ló egyéniségét nem lehet megtörni, a sikerünk azon múlik, hogy a ló mennyire fogad el. Viszont olyan intelligens lény, hogy hosszú távú memóriájában minden információt megjegyez, amit tőlünk kap és azt maradéktalanul visszaadja. Nem pazarol energiát

a loval szembeni erő kifejtésre. S nincs még egy sportág, amiben két különböző alkat és akarat egy nemes célért versenyez.

Dallos Gyula több sportoló teljesítményét is bemutatta előadása során. Köztük két olyan ugrólovast, mint ifj. Lázár Zoltán és Jakab Áron, akik pályafutását gyermekkoruk óta ismeri, segíti. Ők elsőre megértették a feladatukat és maradéktalanul meg is tudták azt valósítani.

– Arra kérem a lovasokat, hogy próbálják ki magukat minél több szakágban, és amelyiket a leginkább magukénak érzik, abban induljanak tovább.

Az adottságot nem lehet fejleszteni. A halat nem kell úszni tanítani, a malac meg nem fog megtanulni repülni. A készségeket lehet fej-

leszteni. Ez egy életen át tartó tanulási folyamat, amely a született és a szerzett intelligenciával, valamint a megtanult ismeretekkel lehetővé teszi, hogy mindenki ki tudjon teljesedni képességei határáig.

A HITELES EMBER

Hogy mennyi minden múlik a gondolkodáson, arra egy egyszerű "konyhai" példát említett az előadó. Egy szer Hegedűs Csaba, a 100. magyar aranyérmes szerző birkózó volt a vendégünk. Az ebéd mellé gondos házigazdaként kihozott egy savanyúsá-

gos üveget a spejzből. Nem tudta lecsavarni a tetejét, hiába próbálkozott.

– Ne az arccoddal akard kinyitni! Az ujjaid végén, azon túl még egy centivel gyűjtsd az erőt, koncentrálj oda – hangzott a Tuskirály tanácsa. És sikerült kinyitni, segédeszköz nélkül.

– Mit jelent a hiteles ember egy adott foglalkozásban? – folytatta Dallos Gyula. – Azt,

hogy a gyakorlatban a legmagasabb szinten tudja bizonyítani elméleti ismereteit. Bosszant az a vélekedés, hogy nagyot kell tudni álmodni. Abban hiszek, hogy reális célra van szükség és annak az eléréseért el kell végezni a mindennapi munkát. Aki erre képtelen, az sosem tudja kiadni magából azt, amire alkalmas lenne.

A legfontosabb a belső motiváció. A hit, a mentális képesség és a manuális, fizikai végrehajtás kéz a kézben, összekapaszkodva tud igazán megmutatni valamit. A célba vetett hitünk motiválja, finomra hangolja a mentális képességünket, a mentális képesség vezérli a testi erőnket, majd a végrehajtás egyértelművé teszi. Röviden: annyit tudunk elérni, amennyi a fejünkben van.

Balázs Gusztáv

Méhészeti és Méhegészségügyi Konferencia

Háziasított robotosaink

Az első Méhészeti és Méhegészségügyi Konferenciának adott ott-hont január 10-én az Állatorvostudományi Egyetem, amin dr. Nagy István, a Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára bejelentette, hogy a korábban a magyar méhészek támogatására szánt összeget további 340 ezer euróval bővítik, így évente 5 millió 35 ezer euró fog a szakmabeliek rendelkezésére állni.

A rendezvény az Egzotikusállat- és Vad-egészségügyi Tanszék Kihelyezett Méhészeti és Méhegészségtani Osztálya, a Haszonállat-génmegőrzési Központ Méhészeti és Méhbiológiai Intézete, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a Magyar Állatorvosi Kamara Fővárosi Szervezete támogatásával valósult meg.

Hazánkban az átlagos méhcsalád-sűrűség meghaladta a 12 méhcsalád/négyzetkilométer értéket, amivel Európában első helyre kerültünk, hangsúlyozta az államtitkár. Dr. Nagy István kiemelte, hogy a magyar méz minősége kiváló. Arról is szólt, hogy a Magyar Méhészeti Nemzeti Program keretén belül végzett mézvizsgálatok segítik a kiváló mézminőség fenntartását. A minőségellenőrzést az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság folyamatosan végzi, amelyek keretében monitoring-vizsgálatokat és szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket folytatnak.

A méhészek a megtermelt méz 73 százalékát nagybani felvásárlóknak, kereskedőknek hordósan, egy százalékát kiszerveelve kiskereskedőknek, üzleteknek, további 1 százalékát ipari felhasználóknak, 25 százalékát pedig közvetlenül a fogyasztóknak értékesítik, ismertette az államtitkár.

A Földművelésügyi Minisztérium és az Országos Magyar Méhészeti Egyesület stratégiai partnerségi megállapodásának köszönhetően közös munka folyik például a növényvédelemmel kapcsolatban. Ennek lényege, hogy a szabályrendszer garantálja azokat a feltételeket, amelyek a méhekre veszélyt nem jelentő, optimális gazdálkodást tesznek lehetővé.

A méhészkedés jelentősége milliárdokban mérhető. A megporzáson keresztül az ökológiai egyensúly fenntartásában, a biológiai sokféleség megőrzésében is elvitathatatlan, a 100 leggyakoribb haszonnövény 70 százalékát rovarok porozzák be.

Megnyitó beszédében dr. Sótonyi Péter rektor kiemelte: az elmúlt 2 évben nyúlós költésrothadásra közel 1 milliárd forint kártérítést fizettek ki; a megelőzés ettől csak olcsóbb lehet.

A következőkben elmondta, hogy az egyetemen Szabó Albert kezdte meg a méhek fertőző betegségeinek tanulmányozását, amire Manninger Rezső professzor adott megbízást. A méhészeti című, immár önálló, kötelező tárgyat az 1959/60-as tanévtől oktatják, amit külső előadóként

Bakk Ferenc kezdett meg. 1968/69-től Őrsi Attila vette át a méhegészségügy oktatását. Napjainkban a méhészeti és méhegészségügy című tantárgyat hallgatják az állatorvos-tan hallgatók a 8. félévben dr. Farkas Róbert professzortól. A biológus mesterképzésen a Méhbiológia és méhészeti című kötelező tárgy szerepel.

2017-től az Egzotikusállat és Vad-egészségügyi Tanszéken a Haszonállat Génmegőrzési Központ Méhészeti és Méhbiológiai Intézetével együttműködésben kialakítottak egy Méhészeti és Méhegészségtani Osztályt. Szintén a múlt évben megszervezték és meghirdették a méhegészségügyi szakállatorvos képzést.

Dr. Oravec Márton, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal elnöke A méhegészségügy helyzetének értékelése Magyarországon és az EU-ban igazgatási szempontból című előadásában az unió egyik legfőbb problémájának nevezte e téren a méhcsaládok hanyatlását. A méhcsaládok méretének csökkenése az elmúlt években 20 százalék körülire tehető, és a háziméhek állományvesztése egyre növekszik. A nagyüzemi gazdasági módszerek, a növényvédő szerek, a genetikai diverzitás hiánya, a klímaváltozás, a kártevők és betegségek mind felelősek azért, hogy évről évre kevesebb méhcsalád található Európa-szerte.

Mindehhez hozzájárulhat az is, hogy az elmúlt években újabb kör-

okozók kerültek be az Unió területére, mint például a *Nosema ceranae*, amely eredetileg az Ázsiai mézelőméh kórokozója volt, de a *Nosema apis* kiszorítva átterjedt háziméhekre is. Tekintettel arra, hogy a *N. ceranae* sokkal virulensebb, kolóniák összeomlását okozhatja. Egy másik egzotikus betegség, mely 2014-ben jelent meg az EU-ban (Olaszországban), a kis kaptárbogár (*Aethina tumida*).

A méhek vírus okozta megbetegedéseinek áttekintése a gyakorló méhész szemével című előadásában dr. Rusvai Miklós ny. egyetemi tanár elmondta, a vírusfertőzések

megindításában és a károk fokozásában jelenleg az ázsiai óriás méhhatka (*Varroa destructor*) szerepét tekintik legfontosabbnak. Ennek a parazitának az eddigi megfigyelések szerint fontos szerepe van a méhek legyengítésében, természetes ellenálló-képességük csökkentésében. Mivel a vírusfertőzés ellen jelenleg nem áll rendelkezésre gyógyszer, a védekezés is elsősorban az atkaellenes kezelésre, a méhek kondíciójának javítására, természetes ellenálló-képességének fokozására korlátozódik.

Dr. Békési László Szabolcs szakállatorvos (képünkön) és dr. Gál János egyetemi docens A méhek immunvédekezése és ennek gyakorlati hasznosíthatósága című előadása rámutatott arra, hogy napjaink méhegészségügyi problémáit jórészt a szociális immunitás gyengülésére, az új stresszfaktorok megjelenése miatt a méhcsaládok rezisztenciájának, életképességének csökkenésére lehet visszavezetni. Az intenzív méhészeti technológiák (vándorlás stb.) a vegyes pollen hiánya, a *Varroa atka* kártétele, a vírusfertőzések terjedése, az enyhe mérgezések ebbe az

irányba hatnak. Égető feladataink közé tartozik a stressz-faktorok, a kórokok pontos feltárása, beleértve a romló környezeti feltételek elemzését, a racionális, „méhkímélő” méhészeti technológiák alkalmazását, szükség esetén gyógyszeres beavatkozást, pollen-pótlást.

Dr. Farkas Róbert egyetemi tanár A méhek paraziták okozta bántalmival kapcsolatos ismeretek az Európai

Unióban és hazánkban címmel tartott előadást. Ismertette, hogy hogyan alakult az unió tagországainak méhészeteiben 2012 és 2014 között elvégzett járványtani vizsgálatban a *Varroa atka* és a *Nosema* okozta fertőzöttség 176.860 családban. Tájékoztatót adott az európai méhcsaládok egészségét és méztermelését veszélyeztető, bejelentési kötelezettség alá tartozó, egzotikus parazitafajokról is, kiemelve azt, hogy a kis kaptárbogár, az *Aethina tumida* és a *Tropilaelaps* atkák behurcolásának mi a kockázata és mi lenne elterjedésük várható következménye.

Dr. Csaba György állatorvos Néhány méhbetegség körfejlődésének újabban felismert részlete című előadásában a nyúlós költésrothadás és a *Varroa destructor* kutatásai kapcsán osztotta meg a legújabb ismereteket a hallgatósággal.

A méhlegelőket jelentette veszélyeztető tényezőket dr. Zajácz Edit, a Hasonállat-génmegőrzési Központ Méhészeti és Méhbiológiai Intézetének tudományos munkatársa és dr. Gál János foglalta össze. Többek között megállapították, hogy a klíma-

változás hatásai már napjainkban is érzékelhetők, s mind a vadbeporzókat, mind a házi méheket érzékenyen érintik. A szeszélyes és szélsőséges időjárás megviseli a méheket, közvetlenül befolyásolja viselkedésüket. A klímaváltozás által felborult a természetes rend a növényi környezetben is, mely a megszokottól eltérő vírárgási időket eredményez.

Dr. Keresztesi Zoltán, a Bayer Hungária Kft. képviselőjében a Varroózis elleni védekezés új megközelítéséről

a varroa kapuról tartott előadást, aminek hatóanyaga fokozatosan, a méhekkel való érintkezés hatására szabadul fel.

Balázs Gusztáv felvételei

Megnyitotta kapuit a Marek József Szakkollégium

A tanév első hetében **Giricz Márton V. éves hallgató bekopogott kollégiumi szobánk ajtaján, és nekünk szegezte a kérdést:**

– Nem alapítunk szakkollégiumot?!

Persze ez az ötlet nem egyik napról a másikra született meg. Már a korábbi tanévek során is felmerült az igény egy diákautonómiával rendelkező szakkollégiumra az Állatorvostudományi Egyetemen, és a visszajelzések alapján erre valóban lenne érdeklődés a diákság köreiből.

Az őszi félévben lefektettük az alapokat: megírtuk a szakkollégium Szervezeti és Működési Szabályzatát, felkértük **dr. Szalay Ferencet** és **dr. Mátis Gábort** (a Tanácsadó Testület tagjait), hogy patronálják alakuló közösségünket. Így 2017. december 6-án az Alapító Okiratot aláírva hivatalosan is létrejött az egyetem szakkollégiuma. Ezek után nekiláthattunk a tényleges tervezésnek. A tavaszi félév során egy nyílt előadássorozattal készülünk, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk, kollégistát, be-

járóست egyaránt! Ennek keretében mind az állatorvosi szakmát közvetlenül és közvetetten érintő témákkal, mind más tudományágak érdekességeivel megismerkedhettek. A felvételt nyert diákok érdeklődési körüknek megfelelően tanulóműhelyeket-csoportokat alkothatnak, ezen belül a graduális képzést kiegészítő kurzusokon vehetnek részt, kiemelt hangsúlyt fektetve a gyakorlati tudás elsajátítására. Úgy gondoljuk, hogy az itt megszerzett tudásnak és tapasztalatnak a későbbiek során is nagy hasznát fogják venni a szakkollégium tagjai, az itt kialakult, széles körben fejlesztett

egyedi szemléletmód jó alapot biztosít a szakma bármely területén való elhelyezkedéshez.

A szakmai fejlődés biztosításán túl az intézmény alappillérei közé tartozik egy családias közösség kialakítása, a tehetséggondozás és a társadalmi felelősségvállalás is, melyre szintén nagy hangsúlyt fektetünk.

2018. február 21-én a kollégiumban tartott ünnepélyes megnyitón a Tanácsadó Testület és a Szakkollégium elnöke tájékoztatták a hallgatókat a jelentkezés mikéntjéről, a működés megkezdéséről és a tervezett programokról.

– Miért is lenne jó? Magában a szakkollégiumban egy szuperközösséget tudtok kialakítani, mindannyian itt élünk, mind tudjuk, meny-

fotó: Jakab Flóra

nyire szuper közösség van eleve az egyetemen, a koliban pedig még inkább. Ezen felül egy különösen pezsgő, együtt gondolkodó közösséget, egyfajta kemény magot tudtok a szakkolli tagokból építeni, megspékelve azokkal a szakmai pluszokkal, amikkel ez majd jár – hangoztak Mátis Gábor lelkesítő szavai.

Ami azonban a legfontosabb üzenet a diákságnak: Ez a mi szakkollégiumunk lesz, ezt mi szervezzük, ez a miénk, olyan lesz, amilyenné tesszük.

Alföldi Regina és Rempert Laura

Átadták a felújított Nemzeti Lovardát

Február 24-én új fejezet nyílt a magyar lovassport történetében: a lovasok hivatalosan is birtokba vehették Budapest szívében a felújított Nemzeti Lovardát, vagy ahogy Lázár Vilmos, a Magyar Lovassport Szövetség elnöke említette: a Nemzet Lovardáját. A létesítmény a széleskörű polgári összefogásnak és az állami támogatásnak köszönhetően ismét teljes pompájában várja a lovasportok szerelmeseit, adja hírül a nemzetilovarda.hu.

Az intézmény honlapján olvasható tudósítás szerint 2016-ban az intézmény alapítása óta először zárta be kapuit és megkezdődött a másfél évig tartó rekonstrukció, aminek a végére most a hivatalos megnyitó ünnepség tett pontot. Az ünnepség áttekintést adott a magyar lovasportról, lovaikkal bemutatkoztak a magyar lovas élet meghatározó szereplői és legígéretesebb utánpótlás lovasai, akik a hazai és nemzetközi versenyeken is hírét viszik hazánknak.

Elsőként a Budapesti Lovas Klub lovastornászai (Farkas Szonja, Jakab Liza, Pollák Fruzsina, Pongrácz Rosanna, Semerédy Alexandra Nikolett, Thurn Emese, Sándor Natália, futószárász: Sándor Natália) érkeztek a pályára, akik a 2017-es Junior Világbajnokságon a 9. helyen végeztek. Őket követte a juniorként már Európa-bajnoki címet szerző Bence Balázs, aki az első magyar lovastornász, aki bejutott a világkupa-döntőbe, és ráadásul nagyszerű szerepléssel ötödik helyen végzett.

Ezután következtek a díjlovasok, elsőként egy póni quadrill (Lázár Zsófia, Nagy Rita, Rajnai Emerencia, Yom Tov Jázmin) produkcióval, majd a hétszeres magyar bajnok Ács Róbert lovagolt a pályára Mystery nevű

Ács Róbert díjlovagló bemutatója a Nemzeti Lovardában. Az eseményen részt vett dr. Sótonyi Péter rektor
MTI Fotó: Koszticsák Szilárd

A kormány 3,2 milliárd forintból újjátarta fel az idén 140 éves Nemzeti Lovardát. Az átadás alkalmából február 24-én tartott ünnepségen Orbán Viktor miniszterelnök arról is beszélt,

hogy az állami ménészgazdaságok ma ismét a magyar lótenyésztés nemes hagyományainak letéteményeseivé váltak, ahol új Kincsemek és Imperiálok nőhetnek fel. MTI

lován, és nagydíj kűr részleteket mutatott be.

A díjugratók egy korlátugratás bemutatásával szórakoztatták a közönséget, ahol a 175 centiméterre emelt ugrást hat lovas teljesítette, mégpedig ifj. Lázár Zoltán, Jármay Vince, Weinhardt Virág, Horváth Balázs, Krucsó Szabolcs és ifj. Szabó Gábor. A gyermek válogatottat Janik Anna és Hóman Gréta képviselte.

A leglátványosabb műsorral a fogathajtók szolgáltak, négyesfogatával Lázár Zoltán kilencszeres fogathajtó világbajnokunk, a kettesfogaton pedig Hölle Martin, minden idők legfiatalabb kettesfogathajtó világbajnoka száguldott keresztül az arénán, amit a közönség tapsviharral jutalmazott.

A fergetes bemutató után Lázár

Vilmos, a Magyar Lovassport Szövetség elnöke kapta meg a szót, hogy elmondja köszöntőjét. Beszédében kiemelte, hogy a „lónak örök helye van Magyarországon, örök helye van a magyarok lelkében”, és köszönetet mondott a megvalósítóknak.

A megnyitó ünnepségen közreműködtek a Magyar Lovassport Szövetség tehetséggondozó Talent programjának fiatal lovasai.

A Nemzeti Lovarda felújításának főbb adatai: 4,5 ha terület, 7 épületcsoport, 8.800 m² nettó szintterület, 2.800 m² fedett pálya, 9.000 m² szabadterei pálya, 2,5 km csatorna, 2,6 km vízvezeték 15.000 m² burkolt út, 10.000 m² tetőfelület, 400 fatelepités, 110 alvállalkozó.

nemzetilovarda.hu

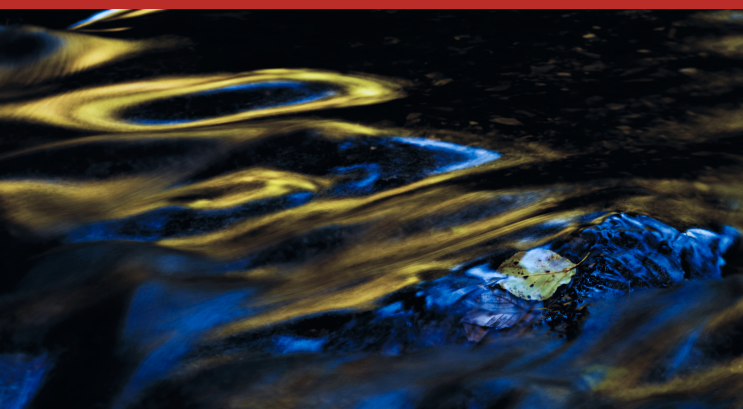
A nevem Jakab Flóra. Harmadéves állatorvostan hallgató vagyok. Egy meleg, nyári napon születtem 1995-ben Gyöngyösön. Két testvéremmel és szüleimmel együtt éltem Hevesen. A középiskolámat is a városban végeztem, majd érettségi, és egy év kihagyás után felkerültem Budapestre, az egyetemünkre.

Nagy álmom teljesült, hiszen óvodás korom óta állatorvosnak készültem, és próbáltam emellett az évek során kitartani.

Amikor éppen nem tanulok, igyekszem a kedvenc hobbimnak, a természetfotózásnak hódolni. Édesapámmal, akire mesteremként tekintek, gyakran járjuk együtt a mezőket olyan pillanatok után kutatva, amelyek nagyon ritkán kerülnek szem elé. A természetfotózás számomra a fotózás egyik legnehezebb műfaja... Órákon át mozdulatlanok lenni, marasztalás sárban caplatni, száz métereken át kúszni- mászni, cserkelni, csak hogy olyan közel kerülhessünk a témához, amennyire csak lehet. Minden egyes kép elkészítése örök emlékként raktározódik a fejemben. Az akkor érzett illatokat, hallott hangokat, és nem mellesleg magát a látványt, amit nem biztos, hogy képen úgy sikerül visszaadni.

A fotózás és a természet közelsége kiragad a mindennapokból, kikapcsol és feltölt.

Számos pályázaton részt vettem, kisebb-nagyobb sikerrel, mind hazai, mind külföldi megmérettetéseken.

A keresőben: Jakab Flóra

Jól akarsz keresni? Tanulj külföldön ösztöndíjjal!

Akár a magyar átlagbér kétszereséből is gazdálkodhatsz, ha kipróbálnád magad egy külföldi egyetemen. A Campus Mundi ösztöndíj a legtöbb költségedet fedezi, bárhol is tanulnál a világban egy-két szemeszter erejéig. Így még a szüleidtől sem kell pénzt kérned az utazás finanszírozásához.

Több mint amennyit itthon kapsz

Kevés egyetemista mondhatja el, hogy kijön az ösztöndíjából, és még kevesebben gondolnák, hogy ez külföldi tanulás esetén is lehetséges. Pedig a Campus Mundi programban a legalacsonyabb ösztöndíj is havi 200.000 Ft, Európán kívüli tanulmányok esetén pedig 350.000 Ft-tal számolhatsz havonta. Emellett továbbra is megkapod az itthoni tanulmányi ösztöndíjat, szociális támogatást és egyéb juttatásokat, sőt, bizonyos esetekben igényelhető útiköltség hozzájárulás, és rászoruló hallgatók havi 35.000 Ft kiegészítő támogatást is kaphatnak.

Több mint egy havi fizetés

Éz duplája a havi nettó 200.000 forintos átlagfizetésnek. A támogatás lehetővé teszi, hogy olyan országban se kelljen nélkülözned, ahol a magasabb életszínvonal miatt a hétköznapi kiadásokra jóval többet kell költeni, mint itthon. Ugyanúgy élvezheted az egyetemista létet, mint eddig, csak bonsai-ok, pálmafák, hófödte hegycsúcsok vesznek majd körül, vagy épp az óceán partján írhatod a beadandó dat. Számolj és pályázz most – www.scholarship.hu!

Több mint egy külföldi szemeszter

Néhány hónap alatt belekóstolhatsz egy másik ország életébe, kultúrájába és mindennapjaiba. A kinti egyetem teljes jogú hallgatójaként a különböző diákkedvezmények téged is megilletnek. Ha az átlagosnál magasabbak az igényeid, vagy nem tudod ügyesen beosztani a pénzedet, helyi diákokra vonatkozó szabályok szerint munkát is vállalhatsz, illetve a Diákhitel is rendelkezésedre áll.

Ha kíváncsi vagy, milyen élményekkel tértek haza mások, vagy hogyan spórolhatsz a külföldi ösztöndíjad alatt, látogass el az osztöndijkereso.hu oldalra.

Több mint gondolnád

Számtalan kutatás bizonyította már, hogy könnyebben találnak állást, és jobban is keresnek azok a fiatalok, akik részt vettek valamilyen nemzetközi ösztöndíjprogramban. A munkáltatók nagyra értékelik a külföldön megszerzett tudást és azokat a készségeket, amelyekre az idegen környezetben való helytálláshoz szükség van: az önállóságot, a nyitottságot, a kreativitást és a jó problémamegoldó készséget. Mindezt honorálják is: a Diplomás Pályakövetési Rendszer legutóbbi adatai szerint 15 százalékkal keresnek többet azok a fiatalok, akik az egyetemi éveik alatt külföldön is tanultak.

Szólíts a neveden

Szólíts a neveden (*Call Me By Your Name*, olasz-francia-brazil-amerikai romantikus dráma, 2017)

Rendezte: *Luca Guadagnino*

Pár hete vágyakozó szívvel böngésztem egy külföldi irodalmi portál könyvverítését és friss ajánlásait. Egyetemista életünket az irodalom jócskán megsínyli, hiszen pont az kell hozzá, amivel mi legkevésbé rendelkezünk: szabadidő, pihent szem és befogadóképes agy. Kínomban gyorsan lefirkantottam az említett könyvek legszimpatikusabbjait az egyik noteszem hátsó lapjára, megnyugtatva lelkem, hogy nincs még veszte semmi, de azért a tudatom mélyén tisztában léve azzal, hogy pár óra múlva már a firka létezését is elfelejttem. Történetesen közte volt André Aciman: Szólíts a neveden című alkotása is.

Aztán a művészmozik kínálatát böngészve többször is keresztezte utam egy ugyanilyen című film, de az agyam nem kötötte össze a kettőt, és a film sem vonzott különösebben. Egy kontroverzális szerelem – manapság még a csapból is ez folyik.

A sors mégis úgy hozta, hogy egy hosszú üllői klinikai nap után este a moziban találtam magam erre a filmre beülve. És hogy én milyen hálás vagyok a sorsnak!

Az elmúlt évek egyik legkülönlegesebb filmélményében volt részem. Itt elsősorban arra gondolok, hogy szívben és lélekben mit adott ez a nézőnek. Hogy napokkal és hetekkel később is elemi erejű benyomásokat hagy maga után. A néhány meghökkentő, sokszor kifejezetten „szókimondó” jelenet mellett egy olyan képi és érzelmi ábrázolásnak lehetünk tanúi a mozivászonon, amely szerintem páratlan a műfajában. Olyan élményszerű nyomokat hagyott bennem az érzelmek kifejezése, a friss szerelem megmagyarázhatatlansága és játékosága, a kamaszkori határaink feszegetése, önmagunk lelki vizsgálata...

A gondtalan szabadság, a fiatalság és a mardosó kétség és veszteség életérzését úgy közvetítik a képkockák, hogy később mindezt magunkénak érezzük, észre sem veszünk, de minden sejtünkkel átérezzük. Mélységesen megindító érzelmek, profi színészi és rendezői munka, a film sajátos zenevilága pedig a nézővel marad jóval a mozi után is, és később felcsendülve a fentebb leírtak elsőprő érzéseit reprezentálja, már-már nosztalgikus hangulatba hozva a nézőt zenehallgatás alatt.

A mozi után napokkal később kezembe akadt a noteszem, és hitetlenkedve fedeztem fel a film alapjául szolgáló regényt a jegyzetemben. Nahát! Pont ez a lényege ennek a történetnek. Akár akarod, akár nem, megtalál. Megtalál, és a bőröd alá kúszik, és veled marad, és dédelgeted, és szúrja a szíved. Egy gyönyörű, őszinte filmművészeti költemény.

Laky E.

Magic globe

There are a lot of possible answers to the following question: What does the word university mean? Without playing etymologist, I believe this word unites the notions of one and all. A university incorporates all the knowledge, just like all can be considered a single entity in the form of the cosmos.

In the Middle Ages all the disciplines were taught at a university while in our present days you can study certain disciplines or branches of disciplines and can do research work at a university. According to the Etymological Dictionary of the Hungarian Language the word university is used to mean the disciplines themselves, the building where they are taught and all the students and teaching faculty there. In poems of Mihály Vörösmarty and János Vajda the word is used as a synonym of all.

In my view, a university is more like a very complex magic globe than Ernő Rubik's Magic Cube. A university does not have edges and corners, it is composed of segments of a sphere.

In issue No 1 of Volume 2 of our university periodical we are trying to give the Reader a glimpse of the galaxy of veterinary medicine located in István Street.

Reflecting prevailing views of the 19th century, each building on the campus was erected to house different fields of veterinary medicine. However, even a layman, such as the author of this article, knows that different disciplines are connected and are influenced by one another; life is 'interdisciplinary'.

This reality is reflected in the interview with doctorate student Zita Karancsi, DVM, in the Portrait column of the present issue since in her view, "wherever you work as a vet, be it in the field of food hygiene, state veterinary medicine or in small or large animal practices, you're bound to work with medicines".

In our interview with the head of the Department of Pathology Míra Mándoki, DVM, reminds us all that "appropriate intercultural communication is a must here since our students come from 39 different countries from all over the world". Besides other reasons, this is why teacher training is of the essence.

We are also glad to inform our Readers for the first time about launching the József Marek College. Students gaining membership can form workshops or study groups based on their fields of interest, and can enrol in courses

that complement the curriculum with special emphasis on practical skills. This is probably the most honourable way to celebrate the 150th anniversary of József Marek's birth coming up on 18 March.

In the pages to come further segments of the magic globe of István Street are portrayed. Finally, I would like to point out how much trust is placed into our institution by the veterinary faculty, which was conveyed by Gábor Gönczi, DVM, President of the Hungarian Veterinary Chamber during this year's graduation ceremony where he expressed his sincere gratitude to the academic staff for bringing up a new generation of veterinarians.

Gusztáv Balázs

"The lecture hall is my stage, where I fulfill my dream of an acting carrier"

Interview with Mira Mandoki, Head of pathology Department

Mira Mandoki is the first female veterinarian acting as a head of a department at the University of Veterinary Medicine Budapest. Her husband, professor Tibor Bartha, the vice rector for international relations got appointed as head at the Department of Physiology and Biochemistry. So they are the first couple in the history of the university to be chairing departments at the same time.

During the interview for the university journal Mira explained that she had grown up surrounded by thousands of books at home as her father was an ethnographer and museologist. Laszlo Mandoki, the father worked with riddles. He has the biggest collection of riddles in the whole world, as he collected, translated and systematically methodized over 200 thousand of them from different countries. He was delegated to work in Sofia, Bulgaria that is the reason why Mira spent two years in Sofia, learnt Bulgarian and studied at the medical school in Sofia. Following her childhood dream, to cure animal diseases she transferred to the University of Veterinary Medicine Budapest in 1991.

After the final exam in physiology, her teacher, Professor Bartha asked her for a date. Next year, in 1994 they got married and live together since then. When Tibor spent his post-doctoral years in Boston at a human thyroid hormone research lab at the Harvard Medical School, she accompanied him still as a student with the aim of learning English language. Soon she got a position in a pathology lab using molecular techniques. She got a real job with salary and she got offered a full scholarship at the Tufts University to finish her veterinary studies. Despite this special opportunity they decided to return to Budapest, Hungary after 2 years.

The colleagues at the Pathology Department work in a friendly

atmosphere with a youthful enthusiasm even though there is a lot of work – Mira described in the interview.

As a researcher she is interested in the investigation of avian infectious nephritis virus and the runting-stunting syndrome of chickens. Her new interest is the educational research.

– In the last semester we organized on my intention 4, full-day-long teacher trainings. The topics included

presentation and assessment techniques, non-violent and intercultural communication. The latter is very important as we teach students from 39 different countries. Good to know about cultural differences as we, Hungarian teachers may take something obvious which is grotesque, impolite or even rude for students from other countries. We have to be careful how to write on the board, how to use decimal marking: is it point or comma. The main subject of Mira is pathology, but her new elective courses deal with educational research, assessment and communication.

– Besides explaining about new forms of teaching and learning I encourage the students to prepare personal development plan and plan "me-time", regular quality time which they

save to themselves. Most of the students are depressed and overwhelmed. They feel that they cannot manage to fulfill the requirements set by the university and even by themselves. They come to the lectures, study for the practicals, but always feel to be lagged behind and overcrowded. To avoid this stress, they need to plan consciously. Even if they had to study more or couldn't finish with the topics planned, they need some time to relax without feeling guilty about it. They have to go out for a walk with their dogs, meet friends knowing they deserve a break.

Mira Mandoki also talked about her free time with pleasure.

– My favorite hobby was riding a horse, now I changed it for bike. During Summers together with my husband we go on biking tours. We also have an agreement: in the Summer we bike the passes of those mountains where we ski during Winter. Last year we were in Livigno for skiing and we climbed one of the highest passes in Europe, Stelvio (on the border between Italy and Switzerland) which is 2760 m high. During the 5 days of that bike tour we biked through six passes over 2000 meters.

Nowadays I have less time for going to theater, concerts or exhibitions, although I was also planning to become an actress in my early childhood. I have a friend who is a drama writer and he wrote a piece for me which I played several times in different Hungarian theaters.

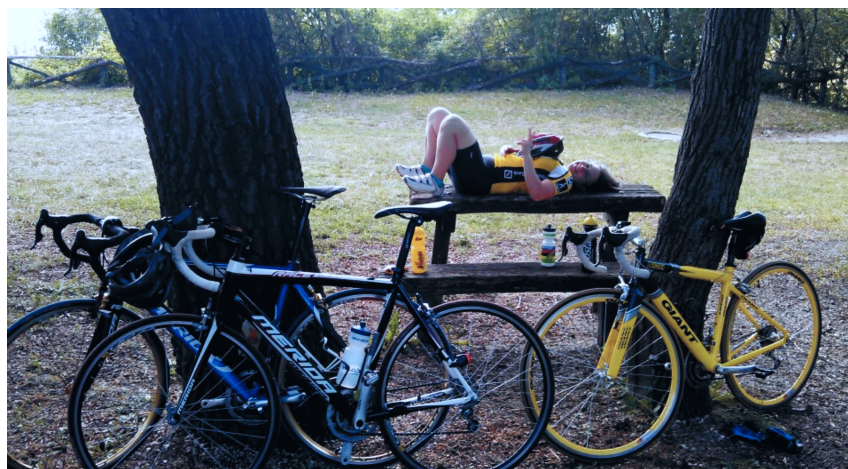
These days I play my role when I teach, I would say. When I enter the lecture hall my scene starts and I do my best to impress the students. It depends on my performance if the students pay attention and like my subject.

I also love to take photos. I learned the proper way to do it from my husband. My specialty is to catch the moment from a moving car.

I am known to have cycled from Barcika to Budapest

A conversation with PhD student Zita Karancsi, DVM.

Zita Karancsi, DVM is the embodiment of a "perpetuum mobile". She pursues sports that require pure manpower such as cycling, roller-skating or riding a scooter, which is probably the key to her mental alertness as well. She is Vice President of the Graduate Student Union, member of the Habilitation and Doctoral Council, and last but not least, she is a practising vet. Her tutors say she has excellent presentation and organizing skills. Univet interviewed her in the Department of Pharmacology and Toxicology.

'My grandfather reared livestock but I'm the first vet in the family', she says. 'I never liked playing with dolls, I much more willingly played with animals instead. I had plenty of opportunities since I grew up among a variety of animals such as hens, rabbits, cats and pigeons at my maternal grandmother's place. I decided to work for their benefit.'

– How was university life?

– 'I was a study nerd. I never really took part in parties but I was a community person, be it a sporting event or some kind of a programme for students. I was also a member of the Student Hostel Committee. Currently I'm Vice President of the Graduate Student Union, member of the Habilitation and Doctoral Council, and as such, I can inform my fellow graduate students of the decisions and represent their interests in accordance with the rules and regulations of the University.'

– You are a tough person. You go on to the finish line even when everybody has given up due to adverse weather conditions.

– 'I am persevering, I agree on that, but I owe it all to my older brother, since I was always willing to follow him anywhere. He was the one who took up ice-skating and ice-hockey, I

was just following him. When we could not continue to play ice-hockey because there was no ice-hockey team any more we started speed skating. Then we got into roller skating. No doubt these sports require perseverance. Having started our studies in Budapest, my brother at the University of Technology and Economics and me at the University of Veterinary Medicine, our skates had to be put on the shelf because we had to study a lot. I got a bike and have been cycling everywhere since then. I am known to have cycled from Barcika to Budapest. I also used to cycle to the University from the dorm. It was much faster, I had some exercise and saved money, even.'

– And after obtaining your degree did you immediately apply to the doctoral school?

– 'It was a bit more complicated than that. Before graduation, I went to study at the School of Agriculture and Veterinary Medicine, University of Bologna as part of an Erasmus student exchange programme, and I gained practice in working with small and large animals and in diagnostic medicine. After graduation I worked as a vet at the Animal Health Centre of Újdiósgyőr in Miskolc for a year. Then I applied to the doctoral school.

– And why this department?

– After my GCSEs I also applied to the Faculty of Pharmacy, so I considered it as a possibility. Even more so, since wherever you work as a vet, be it in the field of food hygiene, state veterinary medicine or in small or large animal practices, you're bound to work with medicines. So, besides other fields, this is one of the most comprehensive disciplines of all.

– What is your area of research?

– Flavonoids. There's a lot of talking going on about these secondary metabolites since they're known to have antioxidant, anti-inflammatory, antihypertensive and antibacterial effects. Apart from their natural sources, they can be found in food supplements to promote both human and animal health. However, besides their beneficial effects they can have adverse effects as well, especially if taken as food supplements. Taken in large quantities they become pro-oxidants and might yield an effect opposite to the one intended. They don't cause problems though if they are consumed in their natural forms in fruits and vegetables. Research Associate Orsolya Farkas, DVM and Professor Péter Gálfi, DVM provide me with direct assistance in my doctoral studies.

"Our international students have made the university a multilingual institution"

At the graduation ceremony of the University of Veterinary Science on 23rd February 110 Hungarian and 88 English-speaking veterinary students took the oath and were conferred a Doctoral Degree. Rector Dr Péter Sótónyi handed out numerous awards and acknowledgements, too. Sándor Lezsák, Vice President of the Hungarian Parliament was given Honorary Citizenship of the university, Dr Gyula Lami and Dr Dezső Fehér were honoured with the "Tree of Life Award", and Dr László Frenyó V. and Dr László Solti were awarded the honorary title Rector Emeritus.

"We are glad to share your festive feelings on one of the greatest days of your life" Rector Dr Sótónyi said in his festive speech. I hope that in the joyous moment after the oath when we first greet you as veterinary doctors and as colleagues, your first thoughts will be those of gratitude to everyone who made it possible for you to become veterinarians: your parents, your families, your friends, your supporters, your fellow students, and last but not least your teachers."

At the graduating ceremony 110 Hungarian and 88 English speaking students were awarded a Doctoral Degree.

The leader of our institution pointed

out that while most Hungarian universities make tremendous efforts to become a world-class institution, The University of Veterinary Science, accredited by EAEVE, already belongs to the top-tier European veterinary schools.

"We have set the aim of getting the American accreditation. To accomplish this goal, it is especially important that our graduating students possess all the first-day competencies that a veterinarian needs," the Rector continued.

"The American system of veterinary education is not stricter than the European one, the difference is that our system, similarly to the European one, relies traditionally on a more profound theoretical basis, whereas the American training system is more practice-oriented. It is a good example of the effectiveness of our system that two of our graduating students successfully passed the NAVLE congratulations!"

Dr Péter Sótónyi said that all the graduating students had prepared themselves very well for the final exam, they presented their answers in a well-organised way and with excellent contents. They exhibited outstanding debating and presentation skills.

Speaking to the international students, Dr Sótónyi pointed out that

they have a serious and important mission, because the standard of the education at our university will be assessed on the basis of their performance.

"Please accept my special compliments on becoming Doctors of Veterinary Science. I watched your efforts with genuine admiration because I am convinced that pursuing such a difficult course of study alone, without the help of your parents and relatives, in a foreign country with a difficult language and unfamiliar customs, is the most convincing sign of devotion to the veterinary profession. We are grateful to you for turning the university into a multilingual institution, a place to make cultural encounters and lifelong friendships. Please remember Hungary and our Alma Mater when you go back to your countries and be our ambassadors in the world by doing an excellent job as veterinarians."

Before the conferral of the doctoral degrees, Levente Harmath read the Hungarian version and Lean Melanie Sarah read the English version of the veterinary oath.

Then Dr László Kolimár greeted the audience on behalf of the Hungarian students and Dr Garðarsdóttir Sandra Dögg on behalf of the International students.

